СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 137. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го ЛИПНЯ — ЦЕНТІВ 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 23, 1968 No. 137. VOL. LXXV

„НЕХАЙ НАША ЗУСТРІЧ БУДЕ СКРІПЛЕННЯМ НАШОЇ ЄДНОСТИ, А ВАШ ГОЛОС НЕХАЙ ЛУНАЄ ЗАВЖДИ ВИСОКО, ГРІМКО І МОГУТНЬО" — БАЖАЄ ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП УКРАЇНЦЯМ ЗСА

ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ВІТАЛИ ПЕРВОІЄРАРХА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ З ПРИЇЗДОМ ДО ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, З ЯКОЇ ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ ПОЧАВ СВОЇ ТРИТИЖНЕВІ ВІДВІДИНИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПАРХІЙ ТА УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД В АМЕРИЦІ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 22 липня, 1968

В АМЕРИЦІ

ДЖЕЙМСА ЕРЛА РЕЯ ПЕРЕВЕЗЛИ вже військовим літаком з Лондону до Мемфісу в Теннесі й замкнули у тамошній в'язниці, вживши особливих заходів безпеки. Йому закидають вбивство 4 квітня ц.р. д-ра Мартіна Лютера Кінґа. Він бачився вже з своїм оборонцем, Артуром Дж. Гейнесом, колишнім посадником міста Бірмінґгему в Алябамі, який двічі їздив до нього літаком до Лондону. Лондонська поліція потверджує, що відтиск пальця Рея знайшли на картці, яку якийсь грабіжник подав одному із скарбників одного лондонського банку 4 червня ц. р. Тоді-то той грабіжник втік із 100 фунтами шт. (коло 400 дол.) у 5-фунтових банкнотах. Коли Рея арештували на лондонському летовищі в 4 дні пізніше, він мав к. 60 фунтів у 5-фунтових грошах.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ВІДКИНУЛА вимогу Президента, щоб усі власники стрільної зброї мали обов'язок реєструвати її на поліції. Зате існують шанси, що в цьому тижні схвалять ще в Конґресі закон про заборону продавати на поштове замовлення будь-яку зброю. Можливо теж, що схвалять обов'язкові високі кари для злочинців, які, користуючись стрільною зброєю, доконають грабежу, вбивства або знасилування.

СЕНАТСЬКА ПРАВНИЧА КОМІСІЯ ПРОДОВЖУВАТИМЕ в цьому тижні наради над затвердженням Ейба Фортаса на голову Найвищого Суду та Гомера Торнберрі на члена того Суду. Однак дуже сумнівно, чи Сенат переведе те затвердження перед тим, як перерве свою сесію з уваги на обидві партійні конвенції, що відбудуться в серпні ц. р.

РОЗПРАВУ ПРОТИ ВБИВНИКА СЕН. РОБЕРТА КЕННЕДІ ВІДКЛИКАЛИ в минулу п'ятницю на два тижні, щоб психіятри могли закінчити досліджування, чи Сірган Бішара Сірган відповідальний за свої вчинки. У 1966 р. він упав був з коня і ніби-то дістав був потрясення мозку, внаслідку чого визнали його за нездібного до праці. Його судять в Лос Анджелесі серед небувалих там ще заходів безпеки.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ПРИГОТОВЛЯЄ реформу податкової системи в тому напрямку, щоб унеможливити громадянам із особливо високими прибуткаи або платити дуже низький податок, або цілком відхилятися від плати. В Америці існує дуже високий відсоток багатіїв, які вміють викручуватись від заплати прибуткового податку.

МОНАХ ЧИНУ ОО ІЄСУСОВЦІВ ДЖОЗЕФ Ф. МЮЛЛІГЕН СТАРАЄТЬСЯ в Апостольській Столиці за звільнення його від монаших обітів, щоб він міг одружитись. Мюллінґен має тепер 48 років; він був деканом католицького Фордгамського університету в Ню Йорку. Він бажає одружитись з 36-річною Патрішією Плент, яка була деканом Томас Мор-коледжу для жінок.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В НЮ ЙОРКУ РОЗДВОЄНА після трагічної смерти нюйоркського сенатора Роберта Кеннеді. „Н. Й. Таймс" твердить, що офіційні лідери партійної організації дотепер не знають, яке буде становище 415 нюйоркських делеґатів, які матимуть 190 повноправних голосів на партійній конвенції 26 серпня ц. р. в Шикаґо. Симпатії делеґатів поділені між сенатора Юджина МекКарті та віце - президента Гюберта Гомфрі.

У СВІТІ

ВОЮЮЧІ СТОРОНИ В НІГЕРІЇ ПОГОДИЛИСЬ відновити переговори про замирення в тамошній однорічній громадянській війні, яка принесла великі втрати однаково центральному правлінню, як її колишній Східній провінції, що відділилась була й проголосила себе Республікою Біяфра. Згоду обох сторін на переговори в столиці Етіопії Аддіс Абебі вимогли від них 5 інших африканських держав, які в цій справі відбули в минулому тижні конференцію „на вершинах" в столиці Ніґеру Ніямей. Біяфрі загрозила катастрофа голоду.

ГОЛОВА ДЕЛЕҐАЦІЇ ЗСА НА ПАРИЗЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІДМОВИВСЯ прийняти американського письменника - драматурга Артура Міллера, який їздив до Парижу, як відпоручник одної пацифістичної організації, що противиться В'єтнамській війні. Аверелл Гарриман заявив, що американська делеґація не може розмовляти в цій справі з приватними громадянами.

ІНДІЯ ПОГОДИЛАСЬ ВИЯВИТИ АМЕРИЦІ всі подробиці щодо совєтських достав зброї для неї, які розпочались швидко після комуно-китайського наскоку проти Індії в 1961 році. Індія буцім-то зобов'язалась була заплатити Совєтам 500 мільйонів дол. за військові джети-літаки, підводні човни, танки й гармати. ЗСА зацікавлені з уваги на економічну допомогу, що її вони дають Індії на здійснення її господарських 7-річок. До Індії приїде в найближчому часі заступник державного секретаря Ніколяс де Б. Каценбах із почотом фахівців.

ФІЛІППІНИ ВІДКЛИКАЛИ свого амбасадора з столиці Маляйзії, Куаля Люмпуру у зв'язку з конфліктом між тими двома протикомуністичними державами у спорі за провінцію Сабаг, колишню британську колонію. Цю справу передадуть на вирішення або Міжнародному Трибуналові, або Об'єднаним Націям.

НОВИЙ УРЯД В ІРАКУ СКЛАДАЄТЬСЯ з самих генералів. Це ніби праві націоналісти з партії Баат, — у Сирії панує теж та сама партія, але її ліве, а не праве крило. Тому нове правління в Іраку неначе холодно ставиться до „соціялістичних" Сирії і Єгипту, які насправді у великій мірі залежні від совєтських „дорадників".

У КАНАДІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ поштовий страйк. В усіх поштових урядах тамошніх більших міст накопичується така маса листів і інших посилок, що треба буде тижнів після закінчення страйку, щоб всю ту пошту розіслати і роздати. Найбільше терплять торговельний світ і приватні особи, що їх чеки знаходяться в недоручених листах. Надзвичайно перевантажені телеграф і телефонічна міжміська комунікація.

ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ І НАРОДУ БУЛИ ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ЗУСТРІЧІ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — „Нехай нинішня хвилина буде піднесенням, скріпленням найперше нашої єдности по всій землі, єдности нашої Церкви і нашого Народу, а Ваш голос піднесений нехай лунає завжди високо, грімко і могутньо!" — говорив Первоієрарх Української Католицької Церкви, її Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий, відповідаючи на ентузіястичні привітання тисячних мас народу насамперед на летовищі й опісля під час бенкету в цьому „Місті Братньої Любови" минулої суботи, 20-го липня, куди Блаженніший приїхав з Монтреалю, починаючи з цієї митрополичої столиці свої три тижневі відвідини українських католицьких єпархій та українських громад в З'єднаних Стейтах Америки.

ПРИВІТАННЯ НА ЛЕТОВИЩІ

Філядельфія. (Зенон Снилик) — „Вітайте, Верховний Архиєрею, в місті Братньої Любови, в місті, де народилася свобода, єдність і незалежність американського народу, в місті, що стало першою столицею Америки і першою столицею Української Католицької Церкви на цій вільній землі Вашинґтона!" Цими словами привіту, зустрів Архиєпископ Амвросій Сенишин, Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА, Великого Гостя, Первоієрарха Української Католицької Церкви, її Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в цей пропам'ятний день, 20 липня, 1968 року, на міжнародному летовищі Філядельфії. П'ять-тисячна маса народу — старших, молодших і наймолодших, — що заповнила вщерть обсерваційну променаду цього летовища, приєдналась оваціями, ентузіязмом, неприхованою радістю та щирою синівською відданістю до привітальних слів Митрополита Амвросія, коли велична постать Кардинала Йосифа показалася східцях блакитно-білого „Whisperjet"-а компанії „Eastern Airlines", який причалив тут в год. 2.30 з Монтреалю.

З радістю та зворушенням благословив кардинал Йосиф маси народу, що заповнили, здавалося, всі вільні місця на цьому рухливому летовищі. Всюди блакитно-жовті прапорці, золото-сині привітальні написи, хоругви церковних братств і сестрицтв, прапори сумівської і пластової молоді, що шпаліром виструнчилась вздовж горішнього проходу обсерваційної променади.

Привітальна група, на чолі з Митрополитом Амвросієм, включала Єпископа Стемфорського Йосифа Шмондюка, Єпископа Шикаґівського Ярослава Габра, о. Мирослава Харнику, о. Михайла Федоровича, о. Володимира Паску, рухливого завідуючого церемоніяльним порядком о. монс. Василя Лостина, світських діячів — д-ра Івана Скальчука, Ігната Білинського, Йосипа Лисогора, представників міської влади, — впорядчиків з-поміж дивізійників, а за ними ряд поліційної охорони та невідступних фотографів і репортерів - української та англомовної преси.

За Верховним Архиєпископом у чорній рясі та в білому патріяршому камелавкіоні і з невідступною Архиєпископською посохом в руках, ступають поволі всі українські католицькі Владики з Канади — завжди усміхнений ВПреосв. Єпископ Ізидор Борецький, завжди поважний Архиєпископ — Митрополит Максим Германюк, звжди аскетично-скромний Преосв. Ніл Саврин, а за хвилинку приєднався до них щойно прибулий іншим літаком Преосв. Андрій Роборецький із далекого Саскатуну. І в широкобрилевому чорному капелюсі, невідступний асистент-секретар Кардинала, о. монс. М. Марусин. Короткі слова привітань, і група Владик...

(Закінчення на стор. 7-ій)

Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф

АРХИПАСТИРСЬКЕ СЛОВО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА НА БЕНКЕТІ В ЙОГО ЧЕСТЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ 20-ГО ЛИПНЯ 1968

Високодостойна Громадо !

Це враження, яке я відніс при першій хвилині, коли ступив отут на Вашу могутню землю Вашинґтона, а водночас я бачив і при привітанню і днесь ввечір на цьому святочному зібранні Велику Українську Громаду, Велику Україну в Америці. Вона днесь представляє велику силу, не лише як частина українського народу, але і як частина і голос могутній у всій всесвітній опінії. Ми можемо лише з глибин душі дякувати Господу Богу так само Високопреосвященству і всім присутнім отут, що представляють оту силу Американської України . . .

Та є одна ціха, яка днесь вибивається в цілому отому ансамблі. З нами отут беруть участь представники, Їх Ексцеленція, Віцегубернатор і представник мейора. Ми бачимо отут перед собою найвищих представників нашої Церкви і всього українського народу отут на землі Вашингтона. Це, ця єдність, коли-як-коли, а нині нам так потрібна, вона унаглядняна оцими зібраннями, унагляднена привітом і нинішнім святочним вечором.

Вона є не тільки присвяченням уваги для моєї недостойної особи, але беру це як наглядне свідоцтво сили українського народу отут на американській землі...

Нехай ця єдність, так нині виразно представлена, вітає понад усім українським народом, хай підносить і одушевляє кожного, де б він не був і де б він не жив, той радісний, але часом і сумний українець. Нехай нинішний збір буде і висловом голосу українського народу, що після своєї смути дає вислів також і своєї радости, так конечної у всьому житті нашого народу.

Та велика праця, зроблена і виконана тими численними організаціями на американській землі, є великим вкладом у творчу працю генія українського народу. А водночас цю працю супровожав завжди голос піднесений в ім'я справедливости, в ім'я сумління, в ім'я вимог усього українського народу. Честь Вам і слава, що Ви, коли може деінде не міг піднестись цей голос. Ви підносили його високо в обороні того великого українського імени.

Нехай нинішня хвилина буде піднесенням, скріпленням найперше тої нашої єдности по всій землі, єдности нашої Церкви, єдности нашого Народу, а Ваш голос піднесений нехай лунає завжди високо, грімко і могутньо !

ЗСА запевняють Південний В'єтнам, що не накинуть йому спілки з комуністами

Гонолюлю, Гаваї. — В суботу 20 липня ц. р. скінчилася тут цілоденна конференція президента Джансона з президентом Південного В'єтнаму Нґуєном Ваном Тієм, після чого проголошено спільний обширний офіційний комунікат. Президент Джансон запевнив, що Америка не накидатиме Південному В'єтнамові коаліційного уряду з участю в ньому комуністів та що в остаточній мировій конференції Південний В'єтнам гратиме „провідну" ролю. Джансон потвердив, що ЗСА не прагнуть ніяких територіяльних ані економічних зисків у В'єтнамі і не хочуть зберегти там ніякої військової бази. Обидва президенти потвердили своє бажання миру на базі збереження волі Південного В'єтнаму і такого правління, як його вибере нарід — без ніякого натиску з-зовні і під міжнародною контролею. Нґуєн Ван Тієу дав президентові Джансонові оптимістичний образ воєнної ситуації у В'єтнамі, але водночас висловив переконання, що комуністи все ще достатично сильні, щоб розпочати нову офенсиву проти південно-вєтнамських міст. Таку оцінку потвердив приявний на тій конференції секретар оборони Клярк Кліффорд, який прибув до Гонолюлю безпосередньо з Південного В'єтнаму. Джансон запевнив Південний В'єтнам, що достава новітньої зброї для південно-в'єтнамської армії стоїть на першому пляні. Від часу обмеження налетів проти Північного В'єтнаму, внаслідку чого 90% північно-в'єтнамського населення опинилось поза бомбованою смугою, північно-в'єтнамські війська великими силами інфільтрують Південний В'єтнам і становлять тепер уже 70% всіх комуністичних збройних сил у Південному В'єтнамі. Обидва президенти погодились, що теперішні члени комуністичного підпілля у Південному В'єтнамі зможуть взяти повну й рівноправну участь в громадському житті й голосування, якщо припинять терор і воєнні дії.

Москва лякаєтьсу впливу чеських подій на поярмлену Україну

Москва. — „Совєтський провід свідомий риску, що вплив лібералізації в Чехословаччині перекинеться через комуністичні кордони і скріпить сентимент між інтелектуалами у користь подібних реформ, особливо щодо скасування цензури та обмежень для подорожей за кордон," — подає московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Ваймонд Г. Ендерсон в своїй кореспонденції у недільному огляді подій в названому щоденнику з 21-го липня ц.р. „Перші прояви такого впливу — читаємо там далі — стали наявними між молодими письменниками Української Республіки, яка межує з Чехословаччиною. У Москві керівний фізик, професор Андрей Сахаров, привітав чехословацький рух в напрямку відновлення інтелектуальної свободи як вирішний для долі соціалізму. Відомо, що й інші інтелектуали поділяють його погляди, дармацо вони не такі охочі одверто говорити про це".

У зв'язку з кризою у чесько - московських взаєминах згадується в усіх газетах про Україну також тому, що московські правителі подали Київ або Львів, українські міста, як неначе „поступку" для чеських комуністів, щоби в одному з тих міст відбути колективну зустріч московського Політбюра і чеської партійної Президії.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ГОСТРИЙ КОНФЛІКТ МІЖ МОСКВОЮ І ПРАГОЮ

Прага. — Чеська комуністична партія відкинула вимогу совєтської компартії, щоб ціла 11-особова Президія чеської компартії прибула до Москви, Києва або Львова на нараду з 11-членним Політбюром компартії СССР. Чехи погодились в принципі на таку зустріч, але на чеській території і після того, як відійде цілком совєтське військо, яке залишилось у Чехії, хоч маневри скінчилися вже три тижні тому. Можливо, що така нарада відбудеться на Мадярщині. Становище чеської компартії й уряду значно скріпилось після того, як наприкінці минулого тижня всі 88 приявні члени 110-членного Центрального Комітету чеської компартії одноголосно підтримали партійний провід з першим секретарем Александром Дубчеком на чолі. Той Центральний Комітет був обраний ще за володіння Антоніна Новотного і тому не можна закинути йому, що він складається з самих „контрреволюціонерів". Наради того Центрального Комітету були явні й опоненти Дубчека не зважувалися виступати проти нього та проти демократичних реформ, настільки сильною є громадська думка в ЧСР: за реформи і проти Москви. Протисовєтські настрої поглибились внаслідку безперервної та посиленої кампанії совєтської, східньо-німецької і польської преси проти чеського проводу. В тій кампанії, наказаній із Кремлю, беруть участь всі великі совєтські газети: „Ізвієстія", „Правда", „Красная Звезда" й ін. Кремлінські правителі виразно підготовляють в СССР, Польщі, Східній Німеччині, й частинно в Болгарії та Мадярщині — психологічний ґрунт під совєтську збройну інтервенцію. В усій тій пресі зняли великий шум, ніби в Судетських горах в ЧСР знайдено великий засекречений склад зброї та „тайний документ", який виявляє „пляни американської Центральної Розвідчої Аґенції" на збройну підтримку чеських „ревізіоністів". Польська, большевицька й східньо-німецька преса виразно натякають, ніби американське й західньо-німецько військо плянує вмаршувати до ЧСР.

З американського й західньо-німецького боку схарактеризовано ті вістки, як провокаційні вигадки. Чеський уряд признав, що поліція знайшла скриню крісів і веде слідство, хто її підкинув. З другого боку — вся комуністична преса у Франції, Італії та інших західньо-европейських столицях заявилась рішуче проти совєтського втручання в чеські внутрішні справи, — а Румунія й Югославія одверто солідаризуються з ЧСР. Вмарш совєтського війська до ЧСР — твердять коментатори — був би остаточним провалом авторитету Москви в міжнародному комуністичному світі. Коли Москва таврує Америку за збройну інтервенцію у В'єтнамі, то вона не може політично виправдати свою інтервенцію в ЧСР. На вересень ц. р. скликано конґрес чеської компартії. Юґославський Тіто висловив переконання, що чеська компартія під проводом Дубчека виграє у цьому двобої з Москвою.

Американці з представниками національних груп відзначили закінчення Тижня Поневолених Націй

Ню Йорк. — У п'ятницю 19 липня увечері, у великому будинкку мистця-маляра Джорджа М. Кеслера на 62 вулиці, кругло 150 гостей-американців та близько 100 представників національних груп спільно відзначили закінчення Тижня Поневолених Націй. Майстром церемонії був д-р І. Дочев — голова ПАБНА, американських прихильників АБН. З промовою виступив суддя Метью Трой, керівник нюйоркського Комітету Тижня Поневолених Націй, який підкреслив, що тоталітарний комунізм є не лише у В'єтнамі, де йде проти нього справедлива боротьба, але й „на Кубі, в країнах Східньої Европи, в Північній Кореї, на Китайському материку". Промовець закликав концентрувати зусилля всіх вільних людей в боротьбі проти комуністичного імперіялізму та його носіїв — Москви й Пейпінґу.

Від Організацій Українського Визвольного Фронту виступав М. Шпонтак, голова Українського Відділу ПАБНА. Він вказав на факт, що Україна та інші поневолені народи на Сході Европи не скорились Москві впродовж майже півстоліття і нині виходять на шлях самовизволення, але їм потрібна більша допомога вільного світу. Промовець висловив задоволення, що американці і представники Поневолених Націй цього року, в десятиліття проголошення урядового закону про Тиждень Поневолених Націй, відзначають ці дні спільно. Були прочитані відповідні резолюції, прийняті одноголосно. Після їх схвалення відбулось товариське прийняття-коктейль. Між присутніми були секретар місцевого Комітету ТПНацій Т. Дженніґс, представники американської громадськости, від УККА — Йосип Лисогір з дружиною, Лев Футала, д-р Володимир Душник з дружиною, д-р О. Соколишин та ін., від СУМА 10 дівчат в сумівських одностроях і в українській народній ноші; були представники різних народів. Вхід до будинку та вулицю охороняли десятки поліцистів. Гості оглядали картини господарядостинного дому, Дж. М. Кеслера, та його велику збірку давніх картини господаря гостинно-Кеслер одержав відзначення-подяку від Метрополітального Музею за подаровані твори, власні й давніх майстрів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Ейба Фортаса

21 червня ц. р. проголошено, що 77-літній голова Найвищого Суду Ерл Воррен зголосив резиґнацію. Більшість пресових коментарів припускала, що, вірогідно, скінчилася „ера Воррена", утотожнювана з надмірним лібералізмом у прийманні різних преважливих прецеденсійних присудів.

Однак ці передбачування не здійснились, бо президент Джансон вже в 5 днів пізніше призначив на голову Найвищого Суду Ейба Фортаса, який, з призначення Джансоном, засідав в Найвищому Суді всього від трьох років і відомий з своїх також дуже ліберальних поглядів. Це призначення стрінулось з критикою збоку численних сенаторів. Цей критицизм проявився в перших трьох днях переслухання Фортаса на сенатській Правничій Комісії. Некорисне враження зробили ревеляції, що Ейб Фортас, вже як член Найвищого Суду, телефонічно картав одного видатного бизнесмена за його критичне становище супроти політики президента Джансона, що він, Фортас, брав участь в засіданнях у Білому Домі в різних суто - політичних справах. На різні запити Фортас взагалі відмовився відповісти. Критики тієї номінації закидають президентові Джансонові, що він не повинен був призначати на таке преважливе досмертне становище будького, коли сам він, Джансон, ще тільки пів року урядуватиме в Білому Домі. Закидають йому теж, що це не добре, коли він обрав знову тексанця та свого особистого близького приятеля. А втім, одночасно голова республіканської меншости в Сенаті, сен. Еверетт Дірксен, боронив Джансона в обох тих пунктах та хвалив Ейба Фортаса, як видатного юриста.

Сенат вірогідно затвердить Ейба Фортаса на його новому становищі, бо незатвердження було б неначе висловленням недовір'я президентові Джансонові під кінець його урядування, чого сенатори в більшості напевне не захочуть робити. Справа, врешті, не в особі голови Найвищого Суду, а в тому, чи й наскільки він має вплив на присуди тієї установи, що є авторитетним інтерпретатором Конституції. Ще ніколи від Громадянської війни, американці не прагнули так жагуче, як тепер ладу і спокою, опертого на пошануванні права. В „ері Воррена" Найвищий Суд боронив принципів конституційних свобод задля самих принципів, — з неґативними наслідками. Тому громадяни бажали б, щоб Найвищий Суд брав більше на увагу життьову практику, не тільки гарну теорію.

Чорне 35-тиліття

З далекої Біяфри в Африці надходять тривожні вістки: населення того району голодує. Внаслідок військових дій та змагань Ніґерії з відділеною Біяфрою дійшло там до голодової катастрофи. Газети приносять фотознімки виголоджених дитячих личок, різні крайові й міжнародні допомогові організації вже посилають туди допомогу харчами та одягом... Не легко й повірити, що нині, в 1968 році, може мати місце такий стракітливий голод, адже йдеться про життя сотень тисяч людей...

Але в 1932-33 роках на Сході Европи не було війни. Ні з ким тоді не воював так зв. Совєтський Союз. Не було тоді і якогось стихійного великого нещастя: повені, посухи, неврожаю. А що ж було? Про це оповідає у книжці „Пригоди Марка Чубатого" письменник - наддніпрянець, очевидець 1933 року, Олекса Воропай: „Приїхав я в свою Хитрівку. Саме розцвітали вишні. Цвітуть рясно — все село в цвіту. В цвіту і... в бур'яні... Порожньо. Серед білого дня пройшов селом — нікого не зустрів, навіть пес не гавкнув — пустка! Підійшов до свого подвір'я і тут порожньо. Ні курки, ні пса. Все буркуном поросло. Заходжу до хати: жінка вже другий день не встає з ліжка. Діти голодні... Я привіз із собою сухарів, пшона, сала. Заходився коло дітей, жінки... Трохи очуняли". Звідки приїхав оповідач? — з Москви.

Багата і волелюбна Україна терпіла два голоди: голод на свободу і голод на хліб. Одне й друге відняла Москва. Де-не-де горіли сільради, десь пролунав постріл з обріза в голову присланого комуніста, десятки тисяч людей втікали з рідної землі на Кавказ, у Азію, багатьох переловлювали й завертали прикордонні частини НКВД, хоча на кордонах так зв. совєтських республік ні до того ні після того не стояло військо. Кожному було ясно, що голод — заплянували вгорі. Якщо тепер у Африці дійшло в Біяфрі до голоду, то причина зрозуміла, бо війна ніколи не приносила добра. Але заплянований згори голод, що його пережила наша страдна й непокірна Україна у XX столітті, це щось таке, що буде завжди чорною плямою на історії Росії, яка й нині вдається до економічної бльокади вільнолюбної Чехо - Словаччини, але в пресі кричить про голод у Біяфрі...

ЩО МОЖЕ ВРЯТУВАТИ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ?

Дня 15 липня закінчилася конференція 5 комуністичних партій у Варшаві. Провідники комуністичної партії Совєтського Союзу, Польщі, Угорщини, Болгарії і Східньої Німеччини зібралися на раду, щоб вирішити справу Чехо - Словаччини, де відбуваються реформи — політичні, культурні й господарські. Компартія Чехо-Словаччини не мала своїх делеґатів на Варшавській конференції, бо вважала зовсім обґрунтовано, що то був би суд над її політикою, а це суперечить праву кожної компартії вести політику в своїй країні незалежно від стороннього втручання. Також румунські комуністи відмовилися взяти участь у Варшавській конференції.

Настрої людности Чехо-Словаччини можна легко зрозуміти: від січня 1968 р. суспільство цієї країни почало вільніше дихати і в ньому росли надії, що Чехо-Словаччина піде вперед в розвитку політичному і господарському після 20-літнього режиму „сталінців без Сталіна". Хоч новий провід Чехословацької компартії не має охоти відмовитися від монопольної влади, але свобода преси й слова, воля культурної творчости, права професійних спілок боронити інтереси робітників перед визиском, обмеження тайної поліції — все це турбує комуністів у сусідніх країнах. Адже ж більша свобода в одній комуністичній державі ширить ідею свободи і серед населення інших комуністичних країн. Так було після російсько - турецької війни 1877-1878 р., коли визволений від Туреччини Болгарії цар Олександер II „подарував" конституцію з парляментом і урядом, що відповідає перед виборним народним представництвом. І тоді загомоніли освічені громадяни в Росії, країні - визвольниці братів - болгар: „Дай, царю, нам те, що ти дав Болгарії", — писали до царя ліберальні діячі в своїх петиціях.

„Непокликані гості" — російське військо ще не покинуло Чехо - Словаччини після недавніх маневрів. Празький уряд поставив ультиматум, щоб Москва відкликала свої збройні сили з території ЧССР. Натомість уряд СССР звелів присунути до кордонів Чехо - Словаччини свої нові сили. Чи це „війна нервів", чи справжня загроза воєнної інтервенції? Найближчі дні покажуть розвиток подій. Наперед можна сказати: якщо московські імперіялісти схочуть вирішити долю Чехо - Словаччини збройною силою, то західні великодержави тільки пошлють протести проти нового насильства озвірілої московської оліґархії, але ділом чехам і словакам не поможуть. Так було в 1956 р., коли угорці хотіли скинути з себе ярмо російського комуністичного імперіялізму.

Відомий англійський політик - соціяліст, член парляменту Ноел Бейкер писав у вересні 1963 р. в Лондонському щоденнику „Гардієн", що в час угорського повстання 1956 р. президент Айзенгавер дав знати Хрущову, мовляв, Вашингтон незаінтересований в подіях в Угорщині. Це дало Хрущову вільну руку: він послав свої танки „визволяти Угорщину"...

Для Москви інтервенція проти Угорщини принесла моральний засуд Об'єднаних Націй та розпад єдности в міжнародному комуністичному русі. Тисячі комуністів у вільних країнах покинули партію. Тому воєнна інтервенція Москви проти Чехо-Словаччини лякає комуністів італійських, французьких, англійських і т. д. Адже ж покійний провідник італійської компартії Тольятті створив після смерти Сталіна термін — „поліцентризм": кожна компартія незалежна у своїй політиці. Інтервенція Москви в Чехо-Словаччині була б загрозою і для Румунії та Юґославії, що ведуть свою політику незалежно від директив Кремлю. Румунські та юґославські комуністи, італійці і французи перестерігають Москву перед втручанням до справ Чехо - Словаччини. Може бути, що й Китай, не зважаючи на незгоду з чехословацькими „ревізіоністами", засудить російських імперіялістів і колоніялістів.

Москва зацікавлена в скликанні світової комуністичної конференції в листопаді 1968 р. Агресія проти Чехо - Словаччини знищила б усі пляни Москви взяти під свій вплив комуністичний рух у світі. Тому доля Чехо - Словаччини залежить від активности комуністичних партій, незгідних з політикою інтервенції. Питання: що робив Шелест, секретар КП УССР, на Варшавській нараді? Адже ж і його взяв із собою Брежнєв, як поплентача російського імперіялізму.

П. А.

ПРО ЗАНАДТО „ПРОГРЕСИВНИХ БАТЬКІВ"

„Молодь України" ч. 117: „Вчителька Л. Овчаренко виступає проти батьківського самозречення, коли вони, відмовляючи собі навіть у найнеобхіднішому, намагаються задовольнити все зростаючі потреби своїх „чад"... Якби всі батьки думали не лише про матеріяльне забезпечення своїх дітей, а надавали більшого значення їх моральному загартуванню, тоді не треба було б „іти в кіно з доньчиних іменин", мама і тато не були б зайвими (такий випадок наводиться в листі Є. Кримко). У 14-15 років час мати власні переконання. Якби Маринку змалку привчили до праці, їй би не було соромно допомагати матері, коли зайшла подруга. І в тому, що „до глибокої ночі" ненька „човгає по кухні, а донька виростає панночкою", винні самі батьки". Газета наводить багато прикладів, вказуючи, що дітей треба виховувати, а не „розмазувати".

Д-р З. Л. Мельник

ПРО МАРКА ПОЛТОРАЦЬКОГО Й УКРАЇНУ XVIII СТ.

Е. М. Алмедінґен, авторка англомовного оповідання для молоді під наг. „Молодий Марко"*, твердить у вступі, що її книжка — це вірна реконструкція пригод Марка Полторацького, на підставі його власних записок, під час втечі молодим хлопцем з рідного дому, з Білогірки, коло села Малиновий Цвіт над Дніпром в Україні, аж у Петербурґ. Утік він з ранньою весною 1742 р., шукаючи здійснення своєї мрії стати співаком, а прибув у Петербурґ два роки пізніше. Книжка дістала нагороду „Чілдренс Спрінґ Фестівал" за 1968 р. Написана легким, цікавим і барвистим стилем, без надмірно довгих „описів природи" й інших зайвих побічних додатків, що так часто розводнюють книжку.

Маю на меті не звичайну рецензію на „Молодого Марка", бо я ні літературознавець, ані літературний критик, а фінансист. Моєю метою є показати, що ця книжка заслуговує на особливу увагу нашого суспільства, поскільки вона майже повністю відноситься до життя нашого народу в половині 18 ст., і зробити декілька завваг з приводу її появи.

Авторка, громадянка Англії, з походження росіянка. Вона викладала англійську історію й літературу в Петроградському університеті, а в 1923 р. виїхала до Англії, де стала викладати російську літературу в Оксфордському університеті. Проте, її книжка вражає своєю об'єктивністю й цікава нам з кількох причин. Повторне й чітке відрізнення України від Росії дає ясний образ, що це два окремі народи, зі своїм власним способом життя й культурою. Таке враження постійно підтверджують описи побуту, звичаїв та відношення між цими народами. Вже на початку авторка підказує, що Україна була раніше окремою державою та що власне її завоювання Москвою стало причиною ненависти між цими народами. Говорячи про свого батька, Марко каже: „Його польська мова була здержливою, а російською він ніколи не говорив свобідно, хоч тоді, як я народився, Україна була під російським пануванням більше як сімдесят років. Та не зважаючи на постанови різних договорів, ця мила країна ще й далі належала сама собі, а мій батько й усі його приятелі дивилися на росіян, як на чужинців, називаючи згірдливо москалями". (ст. 5-6). Тут, очевидно, авторка нав'язує до різних договорів, почавши від Переяславського. Дальші описи переживань Марка Полторацького ще в Україні, а тим більше в Москві й Петербурзі, підкреслюють ненависть між українцями й москалями, не індивідуальну, базовану на персональних мотивах, а загальну ненависть одного народу до другого.

З такою ж самою силою підкреслює Марко окремішність української й російської мов. Наприклад, „його мова виявила, що він не був українцем", „Вона була спокійною й ласкавою, але її мова вказала мені, що вона була росіянкою, а не українкою", „Я чувся чужо між цими чоловіками — всі бо були росіянами, яких мову не завжди легко було зрозуміти...", „... його чудернацька російська вимова показала мені, що він був моїм землякам, і я сказав по-українськи, що я...", і т. д.

В усьому Марко промовляє любов до своєї України, козаків, їх традицій і мови. Українська мова зближувала його, мов чарівна паличка, з земляками - українцями на чужій Московщині, зменшувала напруженість відносин навіть при зустрічі з „гетьманом" у Петербурзі, вносила тепло в життя. Його надія на допомогу від „гетьмана" примушує Марка докласти всіх зусиль, щоб знайти до нього доступ. При чому, серед цих намагань на якийсь час майже цілком губиться головна ціль його втечі з дому — стати співаком, а зустріч з „гетьманом" стає самоціллю. Пієтизм до до всього українського виявився навіть при зустрічі з „гетьманом", цілком випадковій: „Він обернувся до мене. Його очі були темно-сині й дуже великі. Дивлячись на нього я сказав сам собі, що ще ніколи не зустрічав я такого вродливого чоловіка". Як усі українці, співав: „Я співав від раннього дитинства. Кожний, що мав який-небудь голос, співав і ще співає — в моїм краю. Ми співали при забаві й при праці — переважно народні пісні, і співання приходилось нам так природно, як і одягання сорочки ранком. Якщо Гапка не співала, місячи тісто... моя мати могла подумати, що їй щось боліло всередині". Співав народні пісні, козацькі баляди, а коли вперше заспівав козацьку пісню „гетьманові", той заплакав, не дивлячись на те, що візник і фрейтор бачили як він плакав" (ст. 162).

Все, що Марко бачив, з чим зустрічався, порівнював з Україною, яку пам'ятав. Ні, я не полюбив москвичів. Вони були щедрі, веселі й гостинні докраю. Вони були також неймовірно брудні й грубіянські. Я бачив пияченя в Україні. Тут не то, що пили: тут заливалися" (ст. 123). А про Петербурґ і околиці — „але на півночі ніхто тобі й павутиння не змете, як не заплатиш".

Та й не без помилок ця книжка. Деякі з них, правдоподібно, не з вини авторки, а потрапили в її оповідання з записок Марка, які могли бути неточними. „Мій прапрадід був неграмотним. Він пам'ятав багато й живо, та взагалі не знав конструкції й його розповідь була дуже непослідовною", — пише авторка в „Біографічній нотатці". Постійна згадка

(Закінчення на стор. 8-ій)

* E. M. Almedingen, YHUNG MARK, New York; Farrar, Straus & Giroux, 1967, pp. XLL — 178, $3.75.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

КАТАРАКТА

Слово катаракта — широко відоме, зокрема людям старшого віку, які починають погано бачити з окулярами чи без них. Катаракта — це повільне захмарення, заростання непрозорим матеріялом сочки ока, або її оболонки. Фахівці очних недуг розрізняють в основному два роди катаракти: вроджена, що постає ще в часі розвитку людини перед народженням або в дуже молодому, дитячому віці, і деґенеративна катаракта, що постає внаслідок хвороби, пошкодження або „відживання" сочки.

Вроджена катаракта, це дуже специфічна тема, хоч і вона трапляється рідко. Частіше в житті стрічаємось з деґенеративною катарактою. Причини її виникнення можуть бути дуже різні, і зовсім не завжди „від старости". Якщо вік і напруга очей протягом життя мають, безперечно, велику ролю у формуванні катаракти, то існують ще такі причини: дія високої температури протягом довшого часу на очі, дія світла високої напруги, дія рентґенівських променів, фізичне пошкодження ока, як удари, розрізи і т. д., хронічні або сильні запалення, затруєння деякими хемікаліями, загальні хвороби організму, як, наприклад, діябет, хронічні хвороби нирок і т. д. Останніми часами навіть є вістки, що часто і довге телебачення на кольорових апаратах може викликати катаракту, бо деякі кольорові апарати, зокрема з великими екранами, виділяють надто багато радіяції (один з типів рентґенівських променів), і тим можуть діяти, як фактичне насвітлення рентґеном.

Звичайно, коли катаракта починається, вона не дає ніякого болю, хібащо сполучена із запальним станом. В іншому випадку вона не болить, але зорова сила помітно і постійно падає. Коли захмарення або заростання сочки проходить лише на частині сочки, тоді втрата зору повільніша і не така дошкульна, але коли ціла сочка зразу заростає, — тоді зорова сила падає до такого ступеня, що лишається тільки мале відчуття світла, але вже ніяких об'єктів розпізнати людина не може. Часами природа робить навіть поганий „жарт" у деяких людей, які свого часу погано бачили на близьку віддаль, бо вони раптом починають бачити краще і навіть можуть деякий час читати без окулярів. Це, очевидно, лише хвилевий стан, коли катаракта розвивається лише в одному місці сочки, бо дуже швидко зір повністю затягається ніби оболонкою і людина бачить щораз гірше. Часто такі люди в часі розвитку катаракти бачать подвійно, або й у кілька разів певний об'єкт. Концентрація фокусування сочки сильно спадає.

Варто пригадати, що багато симптомів, які дає рання або розвинута катаракта, можуть появитись і при інших хворобах очей, зокрема при т. зв. ґлявкомі. Ця остання хвороба очей — це надзвичайно грізна недуга, вона, коли не лікована і не контрольована, безперечно приведе до повного осліплення. Тому не варто колибудь порівнювати стан своїх очей до людей, які мали катаракту і які чекали на операцію, бо стан іншої людини може не мати нічого спільного з катарактою, а навпаки — може бути розвиток ґлявкоми. Якщо зір при катаракті може бути майже завжди покращений за допомогою операції, то осліплення з причини ґлявкоми — це вже непоправне лихо. Тож людина середнього або старшого віку, яка запримічує постійне приниження зорової сили, повинна консультуватись у свого лікаря, а ще краще спеціяліста хвороб очей.

Катаракту можна іноді запримітити звичайним оком спостерігача, її майже завжди знайде вправний лікар в ранній стадії, за допомогою простих інструментів, її також запримітить оптометрист, який допасовує окуляри, але ні один, ні другий не є повністю кваліфікований, щоб видати осуд, чи крім катаракти є ще й інші недуги ока, як також про те, який стан катаракти, коли вона буде „готовою" на операцію, яке лікування потрібне і т. д.

Кожний лікар буде наполягати, щоб людина з найменшими познаками катаракти була під опікою фахівця - лікаря для очей. Справа не тільки в тому, щоб знати та слідкувати за розвитком стану, але і в тому, що в часі розвитку катаракти часто потрібні спеціяльні допасовуваввя окулярів, перевірка загального стану очей і т. д.

Операція катаракти, як показують статистичні дані, нині є далеко легшою, як це було десятки років тому. Вік людини, при умові загального здоров'я, не грає ніякої ролі, цю операцію переводять сьогодні без ускладнень на людях кожного віку.

В СССР ДАЛІ РОЗЦІНЮЮТЬ СПОРТ ЯК ПОЛІТИКУ

Москва. — В Італії відбуваються міжнародні спортивні змагання з баскетболу, для жінок, за жіночий чемпіонат Европи. В змаганнях беруть участь і совєтські спортсменки та їхні „супровідники". Після гри всі вони часто „провадять дружні розмови з населенням". Московська „Комсомольская Правда" з 10 липня сповістила в репортажі свого кореспондента: „Паоло ще довго вихваляв нашу команду. І я подумав, що він має рацію: збірна СССР тут, дуже далеко від дому і в не надто легких умовах показує не лише прекрасну баскетбольну гру, а щось більше — те, що ми називаємо совєтським способом життя.

Павло Семеник

ОБРАЗИ ІЗ СТАРОЇ І НОВОЇ ГРЕЦІЇ

(1)

Старовинні греки не вміли жити у згоді. Одначе відносин у старовинних часах не можемо оцінювати сучасною міркою. Античну Грецію історики вважають зразком справжньої демократії, хоч Платон твердив, що політична свобода — це делікатне слово на означення анархії. Під правлінням Филипа Македонського Греція була багато сильніша, ніж будь-коли. Филип успішно об'єднав у Коринтській Лізі всі грецькі міста-держави і дав їм широку автономію. Дуже мало з грецьких містдержав мали македонську залогу; не платили ніякої данини. Филип вимагав лише, щоб вони не воювали між собою і не скидали урядів, які були під час підписання миру. Одначе володіння македонських королів (які по походженні були греки) було деспотичне, а греки любили надусе демократичний устрій. Тому Демостен виступав проти Филипа.

Грецький письменник Аріярх написав трагедію „Пограбування Мілету" (грецька кольонія в Малій Азії). Коли ж цю трагедію виставили в атенському театрі, всі глядачі плакали. На автора накладено зате кару тисячу драхм,*) тому, що він пригадав атенцям нещастя, заподіяне персами грецькій колонії, а вони те нещастя вважали теж своїм власним. За найкращу драму автор дістава ковзу; найкраща форма драми звалася „траґодія", що у грецькій мові значило „козячий спів" („траґос" - коза, „оде" — спів, пісня). Це, можливо, пішло від бога Діонісія, бо він був визначною фігурою у грецькій мітології; йому в жертву приносили козу.

Театр греки вважали частиною освіти, тому кожного заохочували приходити до театру. Оплату за вступ звертали глядачеві, який не міг позволити собі на такий люксус. Глядач міг теж домагатися відшкодування за втрачений денний заробіток. Під час театральних вистав усякі зайняття були припинені, суди не урядували, в'язнів випускали з арештів. Навіть жінок, які майже не брали участи в політичному житті, просили приходити до театру.

Атени та маленька Ерітрея побили перську армію під Маратоном. Згинуло там понад 6.000 персів, греків згинуло 192, Погиблих греків похоронили на полі бою у спільному гробі, та висипали там могилу (сорос). Могила ця є там до сьогодні. Спартанці не прийшли атенцям на поміч, бо ждали на повню місяця. Атенці мали жаль до спартанців, але висловили його лише на монеті, яку вибили на спогад Маратону. На монеті зображена сова (Паляс-Атена, Богиня мудрости — сова) а побіч малесенький місяць. Греки звали свої гроші в буденній мові „совами", тому Арістофан у комедії „Птахи" каже про „сови з Лявріюм (де була державна копальня срібла), які гніздяться у гаманцях атенців і виводять дрібних". Байрон прославив Маратон словами: „Гори глядять на Маратон, Маратон глядить на море. Я роздумував на самотині цілу годину та мріяв, що Греція все ж таки буде вільна, бо коли я стояв на перському гробі, не міг уважати себе невільником".

Атенські юнаки, заки на 18-му році стали громадянами, складали присягу, яка м. ін. наказувала їм: „...ніколи не нанести ганьби своїй св'ященній зброї, ніколи не кидати друга у рядах, боротися за св'ятині та за загальне добро, чи то самому чи з іншими; не залишити рідного краю у гіршому, а кращому стані, ніж цей, у якому його застав, слухатися державних мужів та обороняти їх, шанувати релігію рідного краю".

Грецька культура та грецька мова поширилася по всій Римській імперії. На це маємо напр. доказ із листа єгипетського юнака, писаного по-грецьки. А саме єгипетський юнак Апіон, що поступив на службу до римського війська з юнаками з його рідного села над Нілем, розпрощався з ріднею та відплив із Александрії до Італії. Прибув до Місенум, римської воєнної пристані біля Неаполю та поспішив на побережжя в новому однострої, щоб маляр змалював із нього маленький портрет і щоб вислати той портрет батькові разом із листом. Писар написав йому листа по грецьки на папірусі дуже гарним письмом: „Апіон до Еліммаха, свого батька й пана з багатьома щирими поздоровленнями! Передусім сподіюся, що Ви в доброму здоров'ї та що все йде добре Вам, моїй сестрі, її донечці, як і теж мойому братові. Гадаю, що бог Серапіс урятував мене, як я був знайшовся у небезпеці посеред моря. Коли я прибув до Місенуму, дістав від імператора три золоті монети на подорож. Мені живеться добре. Прошу Вас, мій пане і батьку, напишіть бодай рядочок, як Ваше здоров'я, подруге мого брата і сестри, а потретє, щоб я міг віддано привітати Вашу руку, бо Ви мене гарно виховали ,тож я можу надіятися при Божій помочі скорого авансу. Посилаю Вам через Евхтемена свій маленький портрет. Моє нове (себто римське) прізвище: Антоній Макімус. Сподіюся, що все буде гаразд". По лівому боці, на краєчку листа дописано два рядки від Апіонових друзів, що з ним поступили на службу.

Від греків римляни навчилися голити лице, а саме там ввів цей звичай Сціпіо Молодший. Одначе не всі римляни наслідували все те, що грецьке. Римляни „старої школи" не довіряли та погорджували тим усім, що вважали за шкідливе. Найзавзятішим з-поміж таких противників був Маркс Порцій Като, перший визначний римський прозовий письменник.

Люкуль (114-57 до Хр.), знаний римський смакун, спровадив до Риму з грецької колонії з міста Керасус (у Тракії) „маленькі червоні овочі". Римляни прозвали їх „церасус", пізніше французи прийняли цю назву від римлян і назвали цей овоч „церіс", англійці „черрі", ну й слав'яни „черешня". У грецькій мові черешня зветься „керасос", а її овоч — „керасіон".

Старовинна назва Греції „Гелляс", новітнє „Елляс" або „Еляда", урядова: „Василіонтіс Еллядос" — королівство Греції. Греція менша на 3.000 кв. миль від Флориди. Назва „Греція" взята від слова „ґраці", первісного беотського племени „Ґрайой". Пізніше тією назвою означували взагалі геллянські народи. 1834-го року Атени стали столицею нової об'єднаної Греції. Тодішні Атени — це було бідне, брудне село, а сьогодні це гарне місто, має малощо не мільйон населення. Розбудувалося кругом старовинних руїн. Є там першорядні готелі, ресторани, деякі серед гарних садів. В Атенах упродовж року буває лише 20 несоняшних днів. Ніде у світі немає такого голубого або прозорого неба, як у Греції, а передусім в Атенах. Там небо творить чудове тло для гір, старовинних будівель і монументів. Повітря надзвичайно здорове, бо вогкість дуже незначна, а сонця багато. Перепадають і зливи, та вони дуже короткотривалі — за кілька хвилинок сонце знову світить і гріє. Щороку більше як півмільйона туристів відвідує Грецію. Туристичний сезон розпочинається в половині березня, Тодіто вже вся Греція у повному розквіті.

*) Один долар рівняється, менше-більше, теперішнім 30 драхмам.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 13-го ДО 17-го ТРАВНЯ 1968 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

8.

XIII. ЗВІТИ СПЕЦІЯЛЬНИХ КОМІСІЙ

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

(Продовження)

До дискусії зголосилися наступні особи: Анна Чопик, Марія Душник, Марія Демидчук, Володимир Запаранюк, Антін Драган, Іван Іванчук, Василь Дідюк, Іван Геврик, Анна Дубас, Дмитро Попадинець, Роман Слободян і Володимир Сохан.

Предметом дискусії та запитів були наступні справи: які заходи в місцях сприяють вивченні молоддю української мови; потреба поширити змагання на інші ділянки спорту, поза тими, які вже введено на Союзівці, а саме теніс і плавання та круглі. Слід втягнути в змагання також союзову молодь Канади; чому не продовжується видавання англомовної „Веселки"; чи можна дістати урядову підмогу на вивчення української мови також для парафіяльних шкіл; чи не було б вказаним, щоб Комісії відбували свої наради також в часі річних нарад Гол. Уряду й то після звітів і дискусії, щоб могли на їх основі сформулювати програму дальшої праці; які пляни має Виховно - дослідний Комітет; питання постійної праці комісій, а не тільки раз в році, з нагоди річних нарад Гол. Уряду; справа збільшення числа стипендій; питання скликання з'їзду союзової молоді; питання спеціяльних товариських зустрічей молоді; питання допомоги спортовим товариствам; якщо є змога дістати від уряду допомогу на вивчання української мови, то слід це широко розголосити й використати цю змогу; призначення певної суми на спортову діяльність союзової молоді в Канаді; введення в „Свободі" колюмни союзових новин; питання переборення лихих наслідків інфляції; питання членства УНС в КУК та його Окружних Комітетів у Відділах; питання участи представників УНС в конгресі КУК; питання літніх осель на Заході ЗСА і в Канаді.

На питання та справи, піднесені в часі дискусії відповіли представники Комісій. Ред. А. Драган підмічує, що видання „Веселки" в англійській мові було експериментальне, Як кожний експеримент, воно стрінулося з різними відгуками. Дехто уважає його за дуже корисну, інші за кінець україномовної „Веселки". Вже виходить „дайджест" в англійській мові статтей і іншого матеріялу, вибраного з „Веселки". Мусимо числитися з процесом анґлізації, але не можемо його приспішувати. Стараємося, щоб наші школи визнали „Веселку" за обов'язковий посібник в українознавстві. Думка про вісті з УНС в газеті добра.

Гол. радний Мирон Куропась поінформував, що можливість урядової підмоги для вивчення української мови існує, але час тривання даного закону є короткий, бо тільки три роки. В Шикаґо йдуть старання, щоб таку підмогу дістати на новий рік. Чи буде продовжений цей закон, трудно передбачити. Слід ввійти в контакт з місцевими політичними діячами та старатися про підмогу для всіх українознавчих шкіл. На жаль, церковним школам таких підмог не дають. Є плян видання писаної інформації про згаданий закон та можливости з нього користати при вивчанні української мови. Але варто вичекати на вислід старань в Шикаґо.

Голова Контр. Комісії д-р В. Галан висловлює думку, що комісія для фінансових справ повинна працювати також поза річними нарадами, в потребі також кореспонденційно.

Гол. контролер І. Іванчук інформував про працю і зв'язки комісії для спортових справ у минулім році.

Директор Кан. Канцелярії Богдан Зорич підмічує особливі вимоги канадійського терену, які часом вимагають інших заходів і засобів, як на терені ЗСА. Це відноситься зарівно до Відділів, як Окружних Комітетів. Піддержує вимогу приналежности УНС до централі і Відділів КУК.

Після закінчення дискусії над звітами Комісій, на внесення Івана Одежинського, піддержане Д. Попадинцем і В. Дідюком, однодушно схвалено прийняти звіти Комісій та ними запропоновані рекомендації.

Гол. предсідник Й. Лисогір дав підсумки цих звітів та праці Комісій. Деякі комісії дали конкретні пропозиції дальшої праці, інші обмежилися до загальних завваг. Не поділяє думки, що умови союзового існування та праці в Канаді є різні від умов в ЗСА. Якщо канадійські Відділи досі не виконували всіх тих чинностей, які лягли в основу діяльности Відділів УНС взагалі, то статут і наші організаційні форми дозволяють на поширення їх діяльности на нові ділянки. На конкретні й надійні цілі завжди знайдуться гроші.

Гол. радний Д. Попадинець запропонував, щоб Фінансова Комісія і всі зацікавлені оглянули Союзівку, а зокрема ці площі, на яких мали б бути побудовані нові приміщення. Проголошено, що ці оглядини відбудуться по обіді о год. 2.30 по пол. й відложено наради на час обіду до год. 3 по полудні, що сталося о год. 1.15 по пол.

Заст. гол. предс. В. Сохан інформує, що замість цвітів на могилу покійного гол. касира Івана Кокольського, головні урядовці склали пожертви в сумі 141.00 дол., які будуть передані на ціль, яку вибере дружина Покійного. Головні урядовці, які ще бажали б скласти свої пожертви, можуть це зробити в часі нарад.

СЬОМА (ПОПОЛУДНЕВА) СЕСІЯ

Сьома сесія нарад розпочалася о год. 3.30 по полудні. На порядок прийшли рекомендації членів Головного Екзекутивного Комітету й обласних організаторів, з уваги на це, що раніше вже схвалено прийняти до відома всі звіти, зложені на річних нарадах (точка XV. порядку нарад).

XVI. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ ПРИ СПІВУЧАСТИ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

На початку гол. предсідник запросив приявних обласних організаторів подати свої спостереження про організаційну працю, на основі свого досвіду, здобутого на постах обл. організаторів, та запропонувати свої рекомендації для успішного продовжування тієї праці.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОПОВІДЬ ОБЛ. ОРГАНІЗАТОРА ВОЛОДИМИРА ГІРНЯКА

Обласний організатор Володимир Гірняк покликався на свої основні місячні звіти з праці, надсилані Екзекутиві, в яких, крім звіту про пророблену працю були подавані спостереження з успіхів і невдач у праці Відділів і Округ та пропозиції щодо дальшої праці. Минулий рік не був пригожим для організаційної праці. Передусім наше громадянство було більш, як коли розсварене й бувало таке, що цілі групи грозили різними консеквенціями за один допис в „Свободі", який їм з цих чи інших причин не подобався. На цю дразливість нашого громадянства впливали загальні неспокої в Америці, які в деяких Округах, як в Дітройті, довели до поліційної години впродовж довшого періоду часу, що крім нервового настрою перешкоджало в праці, зокрема організаційній, яка вимагає постійного руху. Українська громада мимо наших довголітніх старань далі виявляє величезне невироблення в ділянці життьового забезпечення і його в порівнянні з американським пересічним громадянином дуже мало цінить. Тому далі важко було організувати членів УНС, а ще важче переконати членів, щоб забезпечувалися на потрібну суму, а не на номінальну висоту. Ще гірше мається діло з постійними організаторами членів. В минулому році на великих територіях, на яких діяв обл. організ. В. Гірняк, не працював постійно ані один організатор, мимо старань здобути таких організаторів. Організатори вимагають винагороди більшої, як ми даємо, бо знають, що українці забезпечуються на невеликі суми й тому комісійне, яке вони можуть заробити є набагато менше, як це, що можна здобути серед американського громадянства. Пенсіонери шукають вигідного життя, а втім, як знайдеться який, що хоче організувати членів, то не довго. Уважає, що треба значно збільшити винагороду організаторам, щоб їх дістати, бо вони мусять мати стільки, щоб могли жити. Пропонує скасувати 25% винагороду секретарям від нових членів і нею збільшити винагороду постійних і відділових організаторів. Перешкодою в праці було невдоволення секретарів непризнанням їм підвишки секретарської винагороди. Признання тільки деяким, тільки збільшило невдоволення більшости секретарів. Не помагала часто невідповідна конкуренція інших організацій, мовляв, УНСоюз багатий, має досить грошей, ходіть до нас, бідніших. Організаційний відділ, який відповідає за найважніше — ріст УНС, повинен мати допомогу всіх нас. Всі можемо йому допомогти, але тільки систематичною працею і глибоким переконанням в користь нашої праці. Не тільки на річних нарадах запитуймо себе, що ми зробили для росту УНСоюзу й чого ми не зробили, що ми повинні були.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОПОВІДЬ ОБЛ. ОРГАНІЗАТОРА СТЕПАНА ГАВРИША

Обл. організатор Ст. Гавриш в своїй доповіді підмітив, що коли він, перед чотирьома роками вперше був покликаний до слова перед Головним Урядом, не маючи про що ще звітувати, поінформував гол. урядовців про свій плян праці на майбутнє. Сьогодні може коротко сказати, що з того пляну виконав. Вже на початках він ствердив, що УНСоюз не обхопив зовсім наших протестантів, слабо наших православних і вдержує замалий контакт з нашими Церквами. За минулі роки йому повелося дещо в тому напрямі зробити. Десять Відділів у його області очолили священики, зорганізував три Відділи українських протестантів - баптистів, до яких прилучився ще четвертий в Торонті. Ці Відділи гарно розвиваються й показують дальший шлях нашої активностил на організаційному полі. Часто чув питання, скільки здобув нових членів. Цього він не уважає найважливішим. На його думку організувати членів це найлегше діло. Але обл. організатор має важливіші завдання: упорядкування Відділів, підшукання добрих секретарів, їх вишкіл, допильнування їх систематичної праці. Важко дістати добрих секретарів, тим більше, що вік наших секретарів є, порівнюючи, дуже високий. Що четвертий секретар є повище пенсійного віку. Неідеально є також з Окружними Комітетами. Тільки горстка з них працює задовільно. Щоб мати успіх в окружних зборах, перед ними об'їздить поодинокі Відділи та мобілізує їх участь в зборах. Потрібне, хоч не легке діло, лучення неактивних і замалих Відділів, що слід робити дуже обережно. Є правдою, що щораз важче здобувати членів, але треба приступати до того з ентузіязмом і використати великі можливості, які є ще в нашім громадянстві. До успішних засобів організаційної праці зараховує вишкіл, бо треба знати свій товар і як його продати, активну спортову діяльність союзової молоді, збільшення числа стипендій при зменшеній їх висоті, навіть до сто долярів, співпраця і ентузіязм головних урядовців. „Як нас вибирали на наші пости, — закінчив своє слово С. Гавриш, — ми багато обіцяли, але потім наш запал притух. Якщо його відновимо й будемо працювати на своїх місцях і то постійно, якщо допильнуємо наші місцеві Відділи, зацікавимося нашими Округами, будемо самі організувати членів, тоді зможемо досягти навіть 100,000 членів, але всі разом, а не тільки одиниці".

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОПОВІДЬ ОБЛ. ОРГАНІЗАТОРА ВАСИЛЯ ДІДЮКА

На вступі обл. організатор В. Дідюк перечислив чим повинен бути добрий організатор членів, а зокрема обласний організатор УНСоюзу. Він повинен бути в одній особі водночас добрим педагогом, пропаґандистом, місіонером, політиком, бизнесменом, пляновиком і громадським діячем. Без того не мріяти йому про більший успіх у праці, зокрема серед нашого, вимагаючого громадянства. Наша суспільність не цінить життєвого забезпечення так, як цінять другі і тому ми мусимо її вчити вартости асекурації. Ми мусимо вживати золотих слів, щоб її переконати в тому, що знають і цінять інші. Ми мусимо ходити від хати до хати, від родини до родини і прямо змушувати її до її власного добра. Для нашої праці треба і можна ще багато зробити, щоб її облегшити та зробити продуктивною. Наприклад дуже допоміг би союзовий дім у більших союзових осередках, зокрема в Торонті, дальше вакаційна оселя УНС для Східної Канади, допомога молоді, збільшення організаторів за доброю винагородою, бо за малу не хочуть працювати для УНС, зокрема треба більше обласних організаторів, щоб охопити і стало піклуватися Відділами. Також треба підшукати багато нових секретарів, яких дуже важко дістати. Значно треба збільшити інформаційну і пропаґандивну службу УНСоюзу, зокрема на канадійському ґрунті, де є інші організації присвячені життєвому забезпеченню зі своєю пресою. Закінчуючи свою доповідь В. Дідюк замітив, що хоч є багато перешкод, він залишився оптимістом.

Після виголошення цих доповідей гол. предсідник Й. Лисогір о год. 5.10 по полудні відложив наради до наступного дня, год. 9:30 ранку.

Четвертий день нарад

Четвер, 16-го травня 1968 р.

ВОСЬМА (РАННЯ) Сесія

Рання сесія четвертого дня нарад Головного Уряду розпочалася о год. 9.45 ранку. Проводить нарадами заст. гол. предсідника Богдан Зорич.

Інж. Ст. Куропась повідомляє, що святочна вечеря з відповідною програмою відбудеться сьогодні вечором й тому слід скоріше закінчити пополудневу сесію.

ЗАПРИСЯЖЕННЯ НОВИХ ГОЛ. УРЯДОВЦІВ

Головний предсідник Й. Лисогір прохає почесного члена Головного Уряду Романа Слободяна перевести заприсяження нових членів Екзекутиви та Контрольної Комісії, а саме головного касира Петра Пуцила та головного контролера Володимира Гірняка, що він, за текстом статуту, вчинив. Приявні щераз склали ґратуляції заприсяженим урядовцям.

Після того приступлено до рекомендацій членів Екзекутиви.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

1. Схвалити запропоноване актуаріями УНСоюзу збільшення дивіденди для членів УНСоюзу в 1969 році, в якому припадає 75-річчя цієї організації, якщо таку постанову апробує забезпеченевий департамент стейту Ню Джерзі.

2. Призначити новообраного головного касира Петра Пуцила на всі ті пости, що їх займав його попередник сл.п. Іван Кокольський.

3. Уповноважити спеціяльний Будівельний Комітет, зложений з членів Головного Екзекутивного Комітету та голов Головної Контрольної Комісії і Головної Ради, переговорювати з дирекцією Першого Національного Банку в Джерзі Сити в справі закупу місця при вулицях Монтґомері і Ґрін, під будову нових приміщень УНС на умовах, які будуть уважати корисними для УНС. Якщо б того місця не можна було набути, Будівельний Комітет уповноважується розглянутись за іншими такими місцями в Джерзі Сити або в інших відповідних околицях. Цей Комітет уповноважується заанґажувати архітекта та інших спеціялістів, які приготовили б пляни для будови нових приміщень для УНС, законтрактувати будівельників такої будови та придбання додаткової площі, якщоб вона була потрібна; а дальше поробити заходи в справі морґеджового фінансування, потрібного для покриття коштів будови, або договоритися щодо винайму частини будинку, яка не буде потрібною для вжитку УНС, або буде корисною інвестицією.

4. Уповноважити цей спеціяльний Комітет заанґажувати архітекта та інших спеціялістів для виготовлення плянів побудови нового будинку до 100 кімнат та інших приміщень на Союзівці, якщоб департамент банківництва і забезпечення стейту Ню Джерзі погодився на виасиґнування відповідних фондів з надвишки УНС на таку будову.

5. Відзначити 75-річчя УНСоюзу в 1969-му році виставкою оригінальної української опери в Ню Йорку і Філядельфії та серію відповідних програм в Шамокіні і в Басейні Твердого Вугілля, в травні 1969-го року.

6. Комітет в складі: п. Роман Слободян, д-р Володимир Галан та п. Дмитро Шмаґала повинен продовжувати старання для злуки Українського Народного Союзу і Українського Робітничого Союзу.

7. Прийняти рекомендацію Головної Контрольної Комісії щодо продовжування теперішньої інвестиційної політики та інвестувати більшу частину фондів УНСоюзу у довготермінові та високопроцентові бонди, як також задержати теперішню висоту відсотків від уділюваних гіпотечних позичок.

8. Вислати д-рові Володимирові Галанові офіціяльного листа з признанням за те, що він перебрав на себе завдання перевірити можливості організаційного поширення УНСоюзу на українців у країнах Південної Америки, Великобританії й Австралії під час офіціяльних відвідин тих країн з рамени очолюваної ним фінансової інституції, як також подякувати йому за детальний звіт про такі можливості в Бразилії й Арґентині.

9. Уповноважити Головний Екзекутивний Комітет перенести на власність Української Католицької Парафії в Кергонксон додаткову площу, якщо б вона була потрібна для кращого приміщення будівлі церкви.

10. Ввести в організаційнім відділі наступні поліпшення: а) Щоб обмежити число Відділів, які мають бути систематично доглядані обласними організаторами, щоб збільшити догляд та покращати допомогу для них; б) Щоб гол. секретар призначив значну частину свого часу праці для діяльности в терені для тіснішого контакту з урядовцями Відділів та кращого познайомлення з умовами терену.

RECOMMENDATIONS OF JOSEPH LESAWYER, PRESIDENT

1. That a special Dividend Schedule for 1969, the 75th Anniversary Year, proposed by our actuaries, Wolfe Corcoran, subject to approval of the State Insurance Departments, be adopted.

2. That our new Supreme Treasurer, Mr. Peter Pucilo, be assigned to all the positions formerly held by his predecessor, Mr. John Kokolski.

3. That a special building committee composed of the Supreme Executive Committee, the chairman of the Supreme Auditing committee, and the chairman of the Supreme Board of Advisors be authorized and instructed to negotiate with the First National Bank of Jersey City for the purchase of a building site at the corner of Montgomery and Green Streets in Jersey City, N.J. on terms and conditions that they deem reasonable and advantageous for the UNA. The committee is further instructed to investigate other possible sites in Jersey City or other suitable areas as alternate sites for purchase in event the Montgomery and Greene Sts. site is not acquired. The special committee is further authorized to engage an architect and other specialists to prepare plans and specifications for a new headquarters building; to contract for the construction of the said building and additional space if desired; and to arrange for any mortgage financing that might be needed to cover the cost of the construction and enter into lease agreements for any space in the said new building that may not be needed for UNA use or is advantages from an investment point of view.

4. That the special committee be authorized to engage architects and other specialists to prepare plans and specifications for the construction on Soyuzivka grounds of a new hotel building of up to 100 sleeping rooms and other speciality rooms and facilities subject to prior approval of the New Jersey Department of Banking and Insurance for the allocation of necessary funds from the surpus account to cover the cost of the construction of the entire project.

5. That the 75th Anniversary of UNA be appropriately celebrated by sponsoring an original Ukrainian opera program in N.Y.C. and Phila. and a special series of events in Shamokin and the Anthracite Region in Pa. in May, 1969.

6. That further efforts be made by the committee composed of Mr. R. Slobodian, Dr. Walter Gallan, and Mr. D. Szmagala to bring about a merger of the UNA and UWA.

7. That the recommendation of the Sup. Auditing Committee to continue the present investment policy of investing the major portion of our funds in long term high yielding bonds and to retain our present interest rate schedule on mortgage loans be accepted.

8. That Dr. Walter Gallan be sent an official letter of appreciation for undertaking the task of investigating the possibilities of UNA expanding its membership activities in South America, Great Britain, and Australia while on official visits to these areas for his financial institution and to thank him for his detailed and informative report on the situation in Argentina and Brazil.

9. That the Sup. Exec. Committee be authorized to grant the Ukrainian Catholic Church parish in Kerhonkson additional land that might be needed so as to properly and more advantageously locate a church building thereon.

10. That the following procedures be inaugurated or augmented in the Organizing Department:

a. Limit the area and number of Branches to be systematically supervised by Field Representatives so as to achieve closer control and better service.

b. The Sup. Secretary to schedule the major portion of his working time for field work so as to establish closer contact with Branch Officers and to become better acquainted with conditions in the field.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА СТЕПАНА КУРОПАСЯ

1. Приступити негайно до виконання ухвал Конвенції, а саме: дати секретарям підвишку 1%, бо негодування по громадах' і відділах стримують організування нових членів;

2. Купити об'єкт під „Союзівку' в районі Шикаґа, виконуючи ухвалу Конвенції і додаткове рішення Головного Уряду;

3. Приспішити будову Дому для Головної Канцелярії, а як немає відповідного місця або задорогі об'єкти в Ню Йорку чи Джерзі Сиiі, збудувати будинок для Головної Канцелярії на Союзівці.

4. Заложити на Союзівці Цвинтар - Пам'ятник;

5. З нагоди десятиріччя Курсів Українознавства на Союзівці перевести студії над дотеперішним досвідом й запропонувати відповідні поліпшення і зміни.

4. Перевести вже в цьому році перебудову „Юкреніен Вікли" на журнал, найкраще місячник, який будуть більше читати, як додаток до „Свободи" і будуть його складати, а не викидати, як газету. Зміну повинні перевести гол. предсідник і гол. редактор.

Всі ці рекомендації були вже раніше схвалені, тому їх слід швидко виконати.

RECOMMENDATIONS, OF MRS. MARY DUSHNYCK, VICE-PRESIDENT

1. Coordinate dates when UNA events are to take place, to prevent major events and those in nearby areas taking place simultaneously. This coordination should be through central office.

2. Change our bylaws at convention regarding emergency elections of executive officers or members of the supreme assembly at an annual meeting. Present bylaws are ambiguous inasmuch as they do not state if both final ballot and primary ballot nominees at the previous convention are to be considered.

3. A special prize be given to top UNA woman organizer for the year.

4. UNA women officers be asked to attend more functions as UNA representatives and to other UNA districts.

5. A UNA woman represent us at the Soyuz Ukrainok convention in Chicago this year over the July 4th weekend.

6. When extra Veselkas are available, UNA women officers could distribute them to our UNA branches and elsewhere. Also, the English-language Veselka could be placed in children's sections of American libraries.

7. Start a Pen Pal Club for young correspondents to write to our Ukrainian Vietnam servicemen. Article could be submitted to the WEEKLY and names of soldiers would be sent upon request by writing to the WEEKLY.

8. Improve living quarters for UNA summer employees at Soyuzivka.

9. Build another volleyball court which is greatly needed.

10. Increase number of scholarships.

11. Be careful in all programs not to speak in derogatory or slighting fashion about any ethnic or racial groups.

12. Get UNA organizer for New York District.

13. Consider for our 75th UNA anniversary a cultural program for our youth. Although an original opera will be presented for adults, the youth should not be forgotten. A folk ballet based on the Night of Ivan Kupalo with Hutzul dance choreography by Mrs. Roma Pryma-Bohachevsky, who has successfully produced "Cinderella" and other ballets, could be presented for the youth.

14. As we are all concerned with the increasing number of mixed marriages, a Singles Weekend at Soyuzivka, for unmarried people only, would be an innovation. Many American resorts have such Singles Weekends.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА БОГДАНА ЗОРИЧА

Зачитаний учора звіт „Комісії для канадійських справ" охоплює в основному всі важливі бажання наших союзовців, Відділових і Окружних Управ. При кінці минулого року я зачитав на засіданні Головного Екзекутивного Комітету плян і програму праці і вони теоретично вичерпували б усі напрямні цьогорічної організаційної та вишкільної дії. Тепер залишаються за нами тільки завдання здійснити проголошену програму. Для зреалізування виготовленого пляну праці для УНСоюзу в Канаді пропоную:

1. Проголосити Організаційний Відтинок за найважливіше завдання і для реалізації зорганізування в Канаді в 1968-му році 1330 нових членів слід змобілізувати всі найкращі органіаційні сили нашої країни.

2. Одобрити широко-заплянoвані організаційні поїздки, в яких взяли б участь не тільки відділові секретарі, організатори і члени Головного Уряду УНСоюзу з Канади, але теж і деякі члени Екзекутиви з головної Канцелярії УНСоюзу.

3. Для оживлення і приспішення виконання організаційних завдань, члени Головного Уряду УНСоюзу в Канаді повинні обов'язково відвідати всі Відділи в Канаді й так виготовити плян поїздок у терен, щоб кожен Відділ мав змогу вітати в себе когось із членів Головного Уряду УНС.

4. Започаткувати негайно санаційну дію в цій нашій системі і цією акцією зменшити непрацездатність та малодіяльність деяких секретарів і тим самим піднести процент організаційної активности союзової мережі в Канаді. Цією важливою проблемою серйозно мають зайнятися усі чотири члени Головного Уряду УНСоюзу.

5. Започаткувати новий стиль і новий спосіб пропаґанди ідей УНСоюзу, які найшли б своє віддзеркалення у програмах організованих ними союзових панелів, на яких дискутантами виступили б передові представники нашого громадського життя, запрошені журналісти і редактори української національної преси й вкінці кваліфіковані діячі УНСоюзу.

6. Щоб здійснити виготовлений ще на початку року плян праці, реалізатори програми послуговуватимуться пропаґандивними середниками в радіопередачах і оголошеннями в українській національній пресі, доповідями при різних святкуваннях і відмічуванням окремими імпрезами великих союзових річниць.

(Продовження зі стор. 4-ої)

XVI. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ ПРИ СПІВУЧАСТИ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

(Продовження)

7. З уваги на специфіку життя в Канаді вийти назустріч Окружним Управам і приділенням окремих річних бюджетів допомогти їм реалізувати пляновані програми праці.

8. Організація вишкільних секретарських курсів, активізування членства, а особливо секретарів і організаторів, пожвавлення праці й збільшення її організаційних вислідів — це теж одне з чолових завдань УНС в Канаді.

9. Видання „Канадійської Трибуни УНСоюзу" в українській національній пресі в Канаді, яка звітувала б про наші досягнення та ознайомлювала б українську спільноту в Канаді про велику працю УНСоюзу на всіх ділянках національного життя — є пильною справою, особливо після цьогорічного засідання Головного Уряду УНС.

10. Позичкова політика на нерухомості і житлові будинки потребує певних змін у Канаді в підході до прохань аплікантів. Цю зміну, що брала б до уваги більше індивідуальне членство, диктує саме домагання і бажання активних членів та потреба часу.

11. Придбання „Канадійської Союзівки", над якою уже сім років підряд дискутується на річних засіданнях Гол. Уряду та на двох останніх Конвенціях, набрало дуже акутних форм, бо для розбудови УНСоюзу в Канаді членство хоче мати великий пропагандивний центр і мобілізуючий довкруги союзових ідей чинник. Канада хоче вкінці мати для постійної пропаганди УНСоюзу і безпосереднього контакту зі студентською та академічною молоддю, професіоналістами і представниками різних організацій — культурний ресорт, який теж плекав би товариську культуру і виконував би виховну працю.

12. „Союзовий Дім" в Торонто, в якому є 13 Відділів УНС, Окружна Управа й Канадійська Канцелярія УНСоюзу з широкими завданнями і відповідальними функціями, — це пекуча конечність. Куплення такого дому, що служив би для союзового членства за станицю розбудови нашої оранізації, розв'язало б не одну складну проблему союзового життя та піднесло б престиж нашої організації назовні.

Всі накреслені мною рекомендації були узгіднені зі всіма членами Головного Уряду в Канаді і тому прихильже важчі питання Канади для добра самого УНСоюзу і уже важчі питання Канади для добра самоо УНСоюзу і укукраїнської спільноти.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА І КЕРІВНИКА РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

З ціллю посилення і приспішення росту Українського Народного Союзу та дальшого поліпшення його фахової забезпеченевої служби для своїх членів:

1. Влаштовувати вишкільні курси для секретарів і організаторів УНСоюзу.

2. Ввести обов'язок вишколу на курсах нових секретарів відділів із відповідним зворотом для цих учасників курсів їхніх коштів.

3. Збільшити персонал Головної Канцелярії (в тому і Рекордового Відділу), створивши більше атрактивні умовини праці для її службовиків та придбавши для покращання їх праці нове більше приміщення для Головної Канцелярії.

4. Повести скріплену акцію для зменшення суспенз, особливо серед новоприйнятих членів, шляхом нав'язання кращої співпраці між секретарями відділів і організаторами та ще тіснішої їх всіх співпраці з Головною Канцелярією.

5.З огляду на передбачені більші числа членів, які будуть виплачувати свої двадцятирічні та інші грамоти, заплянувати і повести більш широкі акції для поновного забезпечення власників виплачених грамот.

6. Посилити акцію освідомлення нашого громадянства про важливу ролю життьового забезпечення і про модерну, високо професійну та дуже корисну для членства забезпеченеву службу з усіми основними клясами і родами забезпечення УНСоюзу, в якому повинні б забезпечуватись українці на вищі суми, ідучи вповні за кличем „свій до свого".

7. Шукати шляхів до української молоді та робити старання пов'язати її активність з Українським Народним Союзом різнородною допомогою молодечим, студентським і спортовим організаціям.

8. Через дальшу активність УНСоюзу, його головних урядовців, та всіх його діячів і членства в українському громадському і політичному житті кожночасно доказувати українській спільноті користі із дальшого росту людських і матеріяльних ресурсів УНСоюзу для української справи. Могутній числом членів і фінансами Український Народній Союз зможе ще краще служити своєму членству, українській спільноті у вільному світі та поневоленому українському народові в його змаганнях до волі у свобідній незалежній українській державі.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

Для осягнення успіху наших ювілейних кампаній, а саме цьогорічної у 75-річчя „Свободи" та наступного року у 75-річчя УНСоюзу, пропоную наступні рекомендації, які здебільша були пропоновані на минулорічних річних нарадах, а саме:

1. Збільшення числа обласних організаторів. Щоб як слід обслужити Відділи й вдержувати їх та їх провід в належнім стані, обласні організатори не повинні мати більше в своїй опіці, як 50 Відділів.

2. Збільшення числа постійних організаторів. Життя йде в напрямі чимраз більшої вимоги фаховости організаторів, які повинні бути добрими дорадниками членів і кандидатів на забезпечення в УНСоюзі. Підшукання осіб, які бажали б стати фаховими асекураторами та з цього зробити свою життєву професію є важливою передумовою росту УНСоюзу. Всі гол. урядовці повинні помогти в тому, а УНС дати їм можливо найкращі умови.

3. Встановлення ювілейних бонусів для відділових організаторів. З уваги на наші ювілейні роки та плян придбати більше членів, пропоную встановити спеціяльні ювілейні річні бонуси для тих відділових організаторів, які впродовж року здобудуть 10, 25, 50, 75, 100 і більше нових членів, а зокрема для тих, які вповні виконають свою річну квоту.

4. Вишкіл відділових і постійних організаторів. Слід перевести обов'язковий вишкіл по змозі всіх осіб, які організують членів, що буде можливим тільки тоді, коли вишкіл проходитимуть не лише ті, які до нього зголосилися, але й ті, яких покличе УНСоюз. Тому слід призначити на це відповідні фонди, щоб уможливити переведення вишколу тим, які не можуть оплатити коштів подорожі на курси та втратити заробіток. Також повторюю минулорічну пропозицію щодо влаштування позаочних курсів організаторів, що вимагає фондів і окремої фахової сили.

5. Користування радіопередачами. З уваги на велике значення і на великий кошт радіопередач пропоную призначити в бюджеті відповідну суму на постійні передачі на українських радіогодинах інформацій про УНСоюз, його Ювилей і його забезпеченеву службу для своєї громади, щонайменше 3,000 дол. і то ще в цьому році.

6. Фінансова допомога Округам в їх діяльності. Пропоную дати фінансову допомогу тим Округам, які ведуть живу діяльність або бажають вести для росту УНСоюзу. Також пропоную встановити окремий бонус для голов або організаційного референта тих округ, які займуться організаційною кампанією на терені Округи та здобудуть визначену для Округи квоту. Це буде водночас успішний засіб придбання окружних організаторів.

7. Нагорода за найбільшу суму забезпечення впродовж року. Пропоную встановити окрему грошову нагороду для організатора, який здобуде впродовж року найбільшу суму забезпечення, не меншу, як 100.000 долярів.

8. Збільшення активности головних урядовців. Пропоную схвалити пропозицію, винесену Екзекутивою, щоб всі головні урядовці придбали в цих ювілейних роках по 25 членів. Також пропоную, щоб головні урядовці стали в своїх Округах промоторами діяльности Округ та опікунами особливо занедбаних Відділів.

9. Акція віднови 20-річних грамот. З уваги на те, що в ці ювілейні роки приходить також 20-річчя прибуття великої іміграції, яка найчастіше забезпечувалася двадцятирічними грамотами, які тепер кінчаються, пропоную схвалити заклик до українського громадянства, щоб воно відновило свої дозрілі превиплати чи з виплаченими вкладками грамоти та наново забезпечилися в УНСоюзі, щоб надалі бути повноправними членами нашої ювілейної установи та користати з життєвого забезпечення, а водночас видати також заклик до Відділів і їх урядів, щоб доклали всіх старань в цьому напрямі.

10. Оживлення Відділів. Пропоную схвалити заклик до Відділів, щоб вони оживили свою діяльність в ці великі ювілейні роки нашої установи й доклали всіх старань до того, щоб якнайбільше збільшити число своїх членів. Відділи, які не зможуть цього перевести, повинні получитися з більш активними Відділами.

11. Збільшення персоналу організаційного відділу. Для скріплення організаційної діяльности УНСоюзу, а зокрема для зміцнення зв'язку з Відділами та Округами й переведення в життя ювілейних змагань і ухвал, пропоную збільшити склад організаційного відділу УНСоюзу.

12. Відзначення членів Клюбу Заслужених Союзовців. Для вшанування тих осіб, які були чи будуть членами названого Клюбу п'ять або більше років, пропоную виконати для них окрему відзнаку та нею їх наділити, подібно, як це мається в інших забезпеченевих установах. Така відзнака є ознакою досвідченого організатора й тому допомагає також в успішній праці.

13. Відмічення ювілею УНСоюзу. Для відмічення 75-річчя УНСоюзу пропоную наступне:

а. Надрукувати стінний календар.

б. Надрукувати ювілейну афішку.

в. Виконати ювілейну відзнаку й нею нагородити тих, які особливо заслужилися для росту УНСоюзу в часі ювілейної кампанії та для довголітніх, заслужених секретарів Відділів.

14. Ювілейні видання. В межах ювілейної видавничої програми пропоную видати також наступні книжки:

а. Новий статистичний річник.

Вибір надрукованих статтей про УНС і його забезпеченеву працю.

в. Вобір надрукованих статтей з циклю „У всякого своя доля".

15. Продовжування старих заходів для поширення УНСоюзу поза Америкою. Пропоную дальше вести заходи для поширення забезпеченевої діяльности УНСоюзу поза Америкою в краях, де находяться більші українські громади.

Піддержую канадійські пропозиції, зокрема радієві передачі та видавання „Канадійської Трибуни" в місцевих тижневиках.

Після рекомендацій гол. секретаря Ярослава Падоха, гол. касир Петро Пуцило підмітив, що свої рекомендації він подав у своєму звіті з діяльности, як головного контролера й може додати до сказаного там, що він обстоює засаду, що щоб видати гроші, треба їх раніше заробити. Тому буде в своїй діяльности ощадним. Окрему увагу звертатиме на відповідне інвестування капіталу, бо йде про громадське майно.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛ. РЕДАКТОРА А. ДРАГАНА У СПРАВІ ПУБЛІКАЦІЙ УНСоюзу

Тому, що „Свобода" впродовж 75 років свого існування відіграла рішальну ролю в організації і всебічному розвитку Українського Народного Союзу, і

Тому, що „Свобода" й інші публікації УНСоюзу: англомовний „Український Тижневик" що появляється вже 35 років, та дитячий місячник „Веселка", яка появляється 15 років, як і щорічні календарі - альманахи та всі інші видання УНСоюзу грають і сьогодні вітальну ролю в розвитку УНСоюзу та всієї української спільноти у Новому Світі та в мобілізації її ресурсів на збереження нашої української ідентичности і на допомогу українському народові в його змаганнях до волі і незалежности і

Тому, що роля і важливість друкованого слова в модерному суспільстві не тільки не зменшується, але й постійно збільшується,

Головний Уряд УНС рішає і рекомендує:

1. Зберігати і продовжувати теперішній демократичний та загально-національний напрямок союзових публікацій і

2. Інвестувати необхідні фонди в машини і працівників для вдержання і дальшого розвитку цих та нових публікацій.

Після цього відложено наради на час обіду о год. 12.15 по пол. до год. 2 по полудні.

ДЕВ'ЯТА (ПОПОЛУДНЕВА) СЕСІЯ

Сесія почалася о год. 2.16 по пол. Веде наради заст. гол. пред. Володимир Сохан. Приступлено до дискусії над рекомендаціями.

ДИСКУСІЯ НАД РЕКОМЕНДАЦІЯМИ

До дискусії над рекомендаціями зголосилися такі головні урядовці: д-р Вол. Ґалан, Анна Чопик, д-р Михайло Данилюк, Олена Олек, Анна Дубас, Андрій Джула, Мирон Куропась, Тарас Шмаґала, Іван Ващук, Іван Іванчук, Дмитро Попадинець, Роман Слободян, Тарас Шпікула, Степан Гавриш, Марія Демидчук, Василь Дідюк, Іван Одежинський, Іван Геврик, Вол. Запаранюк і Вол. Сохан.

Голова Контр. Комісії д-р Вол. Ґалан завважує, що всі подані рекомендації є спрямовані на добро УНСоюзу, тому пропонує, щоб їх приняти, як пропозиції до виконання. Висловлює побажання, щоб на будуче Головний Уряд одержав рекомендації від Екзекутиви, як одного „тіму". Від себе рекомендує продовжування ним започаткованих переговорів з Науковим Товариством ім. Шевченка в справі використання посілости, залишеної НТШ покійним Данильченком, яка сусідує зі „Союзівкою", тим більше, що оба товариства мають багато спільних завдань.

Гол. радна Анна Чопик пропонує, щоб перемінити „Український Тижневик" на журнал, цікавий для нашої молоді, до якої треба достосувати його рівень. Від кільканадцяти років постійно чує нарікання членів Екзекутиви на замале число службовиків. Треба подбати про відповідне число й уживати модерні машини. Відносно поширення діяльности УНСоюзу на чужі краї пропонує велику обережність, бо будуть фінансові труднощі в покритті коштів поїздок до тих країв, а з часом також прибуття звідти конвенційних делеґатів.

Гол. радний д-р Михайло Данилюк дораджує обережність у переводжуванні великих змін, але що зміни потрібні, немає сумніву. Обставини праці в головній канцелярії є бодай на 25 років застарілі, передовсім щодо приміщення і устаткування. На модернізацію праці не слід ощаджувати коштів. Відносно „Свободи" відчувається брак цікавих репортажів і статтей. Комісія для справ преси даватиме свої поради.

Гол. радна Анна Дубас висловлює брак зрозуміння для нарікань, що немає організаторів, які для праці є конечні. Кожна людина і кожне заняття має свою ціну. Якщо її заплатимо, дістанемо скільки потрібно організаторів.

Гол. радна Олена Олек пропонує, щоб чергову конвенцію відбути поза великими українськими центрами, бо досвід показує, що відбувати конвенцію серед великих громад некорисно. Пропонує на місце конвенції Атлантик Сиби, нюджерського стейту. Це місто стоїть оподалік більших центрів ,але й не задалеко від них.

Гол. радний Андрій Джула погоджується з д-ром М. Данилюком щодо потреби модернізації праці головної канцелярії. Передовсім пильна справа приміщення канцелярії, тому пропонує її скоро розв'язати. Завважує, що Відділи дістають зависокі річні квоти членів до осягнення. Треба їх обнизити. З нагоди ювілею УНС слід відзначити довголітніх працівників УНСоюзу. Погоджується, що Канаді треба літньої оселі, але перед відповідним рішенням слід було б знати де вона мала б бути та скільки коштувала б. Запитує, хто є головою Головної Ради.

Гол. радний Мирон Куропась завважує, що в звіті головного предсідника була згадка про кризу, яка загрожує УНСоюзові, але немає конкретних пропозицій, як її оминути. З уваги на великі завдання УНСоюзу варто обмежити обсяг позасоюзової праці й зосередитися на союзовій. Відносно „Союзівки" на Заході треба ствердити, що вона є конечно потрібна для розвитку УНСоюзу в цій важливій окрузі, в якій знаходиться біля третини членів УНСоюзу. Шикаґо може зберегти своє раніше передове місце в організації при помочі відповідної оселі, якої ваги, зокрема для молоді, не можна переціни́ти. В 1965 році сорок відсотків подруж молоді, яка покінчила вищу школу при парохії св. Миколая, були мішані, в 1966 — 45%, а в 1967 — 60%. Треба засобів удержання молоді при нашій громаді. Оселі це найбільш успішний спосіб на це. Поширюється переконання, що екзекутива УНСоюзу краще відноситься до Сходу ЗСА, як до Заходу. Треба помогти Заходові.

Гол. радний Тарас Шмаґала підмічує, що деякі пропозиції, зокрема запропоновані М. Душник, можуть бути схвалені лише конвенцією.

Гол. контролер Іван Ващук піддержує внесення д-ра В. Ґалана, щоб приняти запропоновані рекомендації й передати їх Екзекутиві до виконання. Було б корисним, коли б важливіші рекомендації були дані членам Головного Уряду раніше на письмі, щоб був час над ними застановитися. Для будучности УНСоюзу найважливішими є організаційні справи, а зокрема зріст членства, тому конечно треба розв'язати справу організаторів. Щоб їх здобути треба їм дати заплату, яка є на ринку. Піддержує всі пропозиції для скріплення інформативної діяльности. Думає, що радше слід розбудувати існуючу „Союзівку", чим набувати нові й вдержувати їх на відповідним рівні. Не виступає проти оселі в Шикаґа, але перщенство повинна мати розбудова „Союзівки" в Керґонксон.

Гол. контролер Іван Іванчук признає, що „Союзівка" в Шикаґо буде зв'язана з великими видатками та клопотами, але вона конечна, зокрема для вдержання при нашій громаді молоді. Недобре перебудовувати старі будинки. Приклад „Союзівки" повинен вказати на це, що краще будувати нові будинки. Нові приміщення будуть коштувати дешевше. Щоб мати добре поставлену організацію та запевнений ріст членів, треба мати дистриктових менаджерів, як мають інші організації. На самих секретарях будувати постійного росту не можна. Погоджується з пропозицією гол. секретаря, щоб секретарями більших Відділів були з часом тільки ті особи, які покінчили вишкільний курс. Пропонує призначити на це відповідні гроші, бо без вишколу секретарів, як організувати членів, секретарі не придбають членів. Справа побільшення персоналу головної канцелярії, це справа екзекутиви, але де їх посадите? Ми втратили шлях до молоді, треба його віднайти. Англомовна „Веселка" це один з засобів на цім шляху. Листування повинні члени екзекутиви залишити секретаркам, а самі заниматися важливішими справами, зокрема зв'язком з тереном. Запрошує гол. секретаря на тиждень до Шикаґа, як голова округи, щоб попрацювати над оживленням тамтешних Відділів. Слід частіше відвідувати американські і канадійські округи. Радить наладнати апарат в гол. канцелярії й виїхати в терен. Згідний з гол. радною А. Дубас: як екзекутива заплатить відповідну ціну, дістане постійних організаторів. Замало двох обласних організаторів, треба подбати про більше. Також „Свобода" і „Віклі" потребують контакту з краєм, більше вістей, дописів, репортажів. Пропонує редакторові відвідувати край. Щодо курсів пропонує робити їх по округах і більших місцевостях та після них переводити іспити.

Гол. радний Дмитро Попадинець вітає пропозицію виплатити ювілейну дивіденду на 75% вищу від теперішньої. Підмічує вагу радієвих передач, які більше важуть як статті в газеті. Пропонує продовжувати акцію комасації малих і неактивних Відділів та підготовити зміну статуту для леґалізування Окружних Комітетів й надання їм статутових управнень. З уваги на пляновані ювілейні святкування на другий рік, пропонує, щоб в тому часі скликати наради Головного Уряду.

Почесний член Гол. Уряду Роман Слободян нав'язує до недалекого 75-річного ювілею УНСоюзу та плянів його відзначення й вертається думками до тих давних років, коли вся канцелярія УНСоюзу приміщувалася в куферку головного секретаря, а найціннішим його майном було союзова печатка. Подає також історію союзового дому в Джерзі Сиби та дораджує, щоб в ювілейний рік придбати новий та заповнити його великою кількістю нових членів, а також членами, які прибули б з іншими Союзами на випадок злуки з УНС.

Гол. радний Тарас Шпікула пропонує, щоб на цих нарадах вирішити справу підвишки секретарської винагороди на один процент вище.

Гол. радний Степан Гавриш уважає корисною підвищку, ювілейну дивіденду, але було б краще, коли б наша дивіденда була визначувана за висотою вкладок, яку платять члени, тоді була б справедливішою. Погоджується з головною радною Олек щодо місця чергової конвенції та висловлюється за тим, щоб головну канцелярію перенести на „Союзівку" а в більших осередках союзового членства побудувати союзові будинки для місцевого вжитку, та вжитку Окружних Комітетів. Піддержує ідею получення Союзів, призначення додаткового ґрунту для церкви в Керґонксон, придбання оселі на Заході та розбудови „Союзівки", щоб могти покращати її діяльність. Пропонує, щоб у союзових справах влаштовувати панелі з дискусією, бо віч не відвідують, а також, щоб брати участь у панелях, влаштовуваних братськими союзами та конґресами. Піддержує погляд гол. секретаря, що один обласний організатор не повинен мати більше, як 50 відділів під своєю опікою й що вишкіл повинен бути обов'язковим для секретарів і організаторів бодай більших Відділів. Пропонує, щоб постійно користати з радіо-передач, бо неперіодичне користування ними не вистарчає. Наші передачі є дуже популярні і їх слухає багато українців.

Гол. радна Марія Демидчук конечно вимагає, щоб придбати обласного організатора для Ню Йорку та допомагати в новому забезпеченні членів, яким кінчається їх забезпечення. Пропонує, щоб в „Свободі" завести „веселий куток".

Гол. радний Василь Дідюк пропонує,щоб до порядку нарад Гол. Уряду подати прочитання та приняття протоколу попередних нарад та щоб друкувати протоколи річних нарад у формі книжки. Пропонує міжокружні і міжвідділові змагання за найкращі організаційні успіхи в приєднуванне нових членів й щоб для переможців призначити грошеву нагороду у висоті сто долярів, під умовою, що відділ чи округа придбають бодай п'ятдесят членів в році, понад призначену їм квоту. Пропонує, щоб вияснити секретарям ролю і завдання обласних організаторів з підкресленням, що вони не дістають окремої нагороди за приєднуванні нових членів й щоб для переможців признкувати справу забезпечення обл. організаторів, зокрема хворобового та обговорити справу взаємин з іншими забезпеченевими установами. Висловлюється за вишкільними курсами, активізацією молоді та жіноцтва згідно з пропозиціями комісій, виміною обл. організатора між ЗСА і Канадою та спортових змагань між союзовою молоддю обох цих країн.

Гол. радний Іван Одежинський висловлюється за цим, щоб конвенція відбулася в Гаррисбурґу, тобто столиці Пенсилвенії, де постав УНСоюз. В організаційних справах, щоб здобути тривалий успіх, треба мати більшу кількість фахових організаторів, а не двох чи трьох,, як ми маємо. Організатори мають виконувати працю в терені, поїздки головного секретаря не зарадять лиху. Генеральний менаджер має перебувати в централі і з неї керувати, поза потрібними винятками, своїми окружними менаджерами. Отож найважніше завдання придбати більше число організаторів, які запевнять ріст Союзу. Не вірить, що підвищення дивіденди багато поможе, радше дораджує видати гроші, призначені на підвишку, для організаторів, тим більше, коли за рік маємо обнизити дивіденду, підвищивши її тільки на один, ювілейний рік. З кожним днем росте конкуренція, що знає з власної практики. Наприклад у Філядельфії працює між українцями нових п'ять аґентів. Тому слід не відкладаючи придбати більше організаторів, належно їх оплативши. Дораджує негайно приступити до побільшення „Союзівки" та будови нової в околицях Шикаго, або бодай набути площу.

В цьому місці, відложено наради до наступного дня о год. 9 ранку.

Увечері в їдальні „Союзівки" відбулася святочна вечеря, в якій взяли участь головні урядовці і їх дружини. Вечерею проводив заст. гол. предс. інж. Степан Куропась.

П'ятий день нарад

П'ятниця, 17 травня 1968 р.

ДЕСЯТА (РАННЯ) СЕСІЯ

ДИСКУСІЯ НАД РЕКОМЕНДАЦІЯМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Сесія розпочалася о год. 9 ранку. Продовжується дискусія над рекомендаціями.

Гол. контролер Іван Геврик уважає, що дискусія докладно обговорила запропоновані рекомендації й тому піддержує внесення д-ра Галана, щоб приняти всі рекомендації й доручити їх виконання екзекутиві. Відносно самих рекомендацій уважає найважливішими пропозиції в організаційних справах, бо „союзівки" і інші засоби самі по собі не розв'яжуть проблеми росту УНСоюзу без пильної організаційної праці та корисних умов для неї.

Гол. радний Володимир Запаранюк пропонує, щоб збільшити число стипендій, навіть коли б прийшлося давати невеличкі, п'ятидесят-долярові стипендії. Ні одна союзова дитина, яка внесла подання про стипендію, не повинна бути поминена. Колись ці студенти будуть основою УНСоюзу, а коли їх поминемо при розділі стипендій, стануть відноситися до нього неприхильно. Віносно конвенції, пропонує її скликати у Вашингтоні, в тіні пам'ятника Т. Шевченка.

Заст. гол. пред. Володимир Сохан підмітив важливість курсів по округах чи більших осередках в часі кінця тижня. На один вікенд міг би він прибути на секретарський вишкіл, а на другий — гол. секретар з вишколом організаційним, щоб заощадити час. Він запропонував свою поміч у виготовлюванні радієвих передач про УНСоюз.

Після вичерпання голосів в дискусії гол. предсідник Иосип Лисогір дав загальний огляд дискусії й висловив щодо поодиноких проблем і рекомендацій свої завваги. Підмічуючи, що між рекомендаціями є такі, які слід поодиноко приняти й такі, що їх можна приняти загалом, пропонує щоб окремо приняти запропоновані ним рекомендації, крімдвох останніх (т. 10). На внесення Івана Іванчука, піддержане Іваном Гевриком, це внесення схвалено однодушно.

Відносно інших рекомендацій та поданих тут заввaг слід їх розглядати уважно в межах наших можливостей та їх користи для організації. Наприклад, була пропозиція, щоб платити організаторам вимагану ними платню. Але ж не можна платити більше, як дає їх продукція. Можна платити якийсь час, але не довго, коли немає продукції. Було твердження, що наші організаційні квоти завеликі. Це зрозуміле, росте число членів, росте й квота, яка сперта на тому числі. Був запит, хто є головою Головної Ради. За звичаєм той, хто з радних, дістав найбільше число голосів при своїм виборі. Але було таке, як радний не бажав собі головства, то обирано іншого. Праця УНСоюзу є дуже різнородна. Найважнішою є організаційна справа, бо на ній спірається вся інша, але є багато завдань інших, які є також дуже важливі. Наприклад Англомовна Енциклопедія Українознавства. Вона потрібна й підносить повагу нашої організації й дає їй більші можливості в праці на всіх ділянках. Все прибувають нові завдання, чим більші і сильніші ми, тим більше завдань. Була пропозиція, щоб подати спільні пропозиції екзекутиви, що буде виконане. Було піднесене питання вишколу. Очевидно він потрібний, але треба добре підготовити курси для різних їх учасників. Якщо знайдемо відповідну людину для цієї праці, скористаємо з неї. Була згадка про підвишку секретарям. Справа поладнана конвенцією, якої ухвали є надруковані в нашім офіційним протоколі. Не треба ширити леґенди, що була така ухвала, а не рекомендація. Також минулого року Головний Уряд виніс щодо цього свою ухвалу, якої маємо придержуватися, хіба,

(Продовження на стор. 5-ій)

XVI. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ ПРИ СПІВУЧАСТИ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

(Продовження)

що хтось бажає поставити зовсім нове внесення. Але вертатися до старих ухвал не слід. Є великі Відділи, які тратять велике число членів, чи слід їм давати ще підвишку за це? Ми признали минулого року, тим, які виконають бодай половину квоти й не матимуть втрат в загальному числі членів, отже платимо за заслуги, не навпаки. Була пропозиція, щоб перенести канцелярію УНС на Союзівку. Очевидно, що це неможливе, бо ми в великій мірі кореспонденційна установа і тому мусимо бути близько від комунікаційного центру; це також відноситься до нашої газети. Вже тепер є проблеми з її доставою, що було б на провінції. Радієві передачі можуть виплатитися тільки тоді, як водночас з ними йтиме кампанія для використання реклями. Можемо дати поодиноким округам фонди на таку реклямy, але вони мусять після неї чи в її часі збільшити продукцію. Можемо це пробувати, але маємо вже давній досвід. Пропозицію щодо надрукування протоколу з нарад в формі книжки, можемо виконати. Зате ледве чи було б корисно вести виміну обл. організаторів поміж різними округами. Найкраще працювати там, де знається терен і людей. А в тім це справа організаційного відділу. Відносно зв'язку з тереном треба розуміти, що можна керувати успішно працею, коли знається терен, його положення його потреби й вимоги, тому побут в терені є конечний. Спеціяльна дивіденда відноситься тільки до ювілейного року, що буде подане на чеках. Можна сподіватися, що члени приймуть це з вдоволенням.

Після цього д-р Галан поновив своє внесення, щоб, закривши дискусію, приняти всі рекомендації. Його піддержали гол. контролери І. Геврик і В. Гірняк, і його внесення схвалено.

Після цього приступлено до схвалення бюджету на 1968 рік.

XVII. СХВАЛЕННЯ БЮДЖЕТУ

Головний касир Петро Пуцило представив Головному Урядові проєкт бюджету УНСоюзу на 1968 рік, над яким розвинулася коротка дискусія, в якій забрали голос д-р В. Галан та мгр. Іван Геврик, які й поставили внесення, щоб запропонований проєкт бюджету без змін прийняти. Це внесення схвалено однодушно. Схвалений бюджет є такий:

БЮДЖЕТ УНСОЮЗУ НА 1968 РІК

	1967	1968
ПРИБУТКИ		
Dues from members	$2,697,194.16	$2,750,000.00
Investment income	1,365,502.43	1,465,000.00
Разом	$4,062,696.59	$4,215,000.00
РОЗХОДИ		
Reward to secretaries (refund of expenses)	$ 194,778.79	$ 220,000.00
Official Publication: Svoboda	135,400.00	140,000.00
Salary of office employees	117,218.41	125,000.00
Salary of Executive Officers	69,500.00	69,500.00
Reward to organizers	37,267.50	40,000.00
Printing and stationary	30,905.89	30,000.00
Reward to special organizers	26,616.00	40,000.00
Traveling expenses — genl.	25,375.91	30,000.00
Traveling expenses of special organizers	20,250.01	25,000.00
Annual session expenses	17,812.45	14,000.00
Ukrainian publications	16,266.85	60,000.00
Rent — Home office	12,000.00	12,000.00
Insurance department fees	11,693.13	6,000.00
Postage	8,319.55	9,000.00
Auditing expenses, (Ernst & Ernst)	6,829.21	6,500.00
Actuarial and statistical expenses	6,797.00	7,000.00
Federal taxes (Social Sec.)	6,660.18	6,800.00
Field conferences	5,544.46	6,000.00
Employee pension plan	5,200.00	5,200.00
Bank chreges for Custodian Acct.	5,064.47	5,500.00
Advertising	4,161.50	6,000.00
Telephone and telegraph	3,934.62	4,200.00
Medical inspections	3,828.28	4,000.00
General office maintenance	3,693.38	3,800.00
Employee hospitalization plan	3,661.07	7,300.00
Depreciation of printing plant	3,315.40	3,300.00
Reward to presirents and treasurers	3,068.00	3,100.00
Lodge supplies	3,155.23	3,200.00
IBM rentals and services	2,748.54	3,000.00
Insurance — group	2,664.16	3,000.00
Furniture and equipment	2,475.25	2,500.00
Youth sport activities	2,250.46	3 000.00
Insurance	2,005.00	2,000.00
Auditing Committee expense	1,850.46	2,000.00
Corporation tax on premiums	1,355.11	1,500.00
Special compensation for employee		1,562.50
Taxes — State	1,185.87	1,300.00
Supreme medical examiner	1,050.00	1,000.00
Workmen's compensation	840.07	1,000.00
Dues to fraternal congresses	806.18	800.00
Federal Taxes — Unemployment Insurance	608.50	600.00
Books and printed matter	375.95	600.00
Orerating expenses of Can. office	414.11	4,000.00
Collection charges on Can. checks	390.75	400.00
Legal expenses	35.00	
Разом	$ 809,581.70	$ 920,662.50

Після принятгя бюджету приступлено до наступної точки порядку нарад, а саме внесень і ухвал для добра організації.

XVIII. ВНЕСЕННЯ Й УХВАЛИ

Перед приступленням до ставлення внесень головний предсідник Й. Лисогір повідомив, що 12 травня ц. р., перед початком наших нарад відбулося на „Союзівці" засідання Стипендійної Комісії УНСоюзу, на якому приділено цьогорічні стипендії. До звіту в цій справі покликав головного секретаря, Ярослава Падоха.

ЗВІТ З ПРИДІЛЕННЯ СТИПЕНДІЙ НА 1968/69

Гол. секретар й один з містоголов Стипендійної Комісії УНСоюзу, Ярослав Падох, склав справоздання з засідання Стипендійної Комісії, яка відбула свої наради під проводом президента Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка, проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького. Членами Комісії є голова Української Вільної Академії Наук проф. д-р Олександер Архімович, та голова Союзу Українських Студентів (СУСТА) Богдан Кульчицький і представники УНСоюзу, а саме: д-р Вол. Галан, Марія Душник, Богдан Зорич, Володимир Сохан, Мирон Куропась, ред. Антін Драган і Ярослав Падох. З уряду до Комісії входить також головний предсідник УНСоюзу, Йосип Лисогір. Комісія була створена на рекомендацію 25-ої Конвенції УНСоюзу з 1962 року, яка звучить так: „Рекомендуємо створення Стипендійного Фонду УНСоюзу для допомоги в студіях українських студентів, зокрема тих, що студіюють в університетах українознавство, політичні науки і журналістику." Стипендійну Комісію створено на річних нарадах Головного Уряду в травні 1964 року й тоді вона вперше приділила стипендії. Тоді й встановлено перший склад Комісії, який доповнила Екзекутива УНСоюзу на своєму засіданні в дні 6-го липня 1966 р. Враховуючи вже цей рік, Стипендійна Комісія вже п'ять разів признала стипендії, а саме в 1964 році — п'ять, на одержаних 39 аплікацій, в 1965 році — шість на 35 аплікацій, в 1966 році — чотири на 38 аплікацій, в 1967 році — чотири на 53 аплікацій та врешті в цім 1968 році —приділено п'ять стипендій на всіх 42 аплікацій українських студентів. Признано стипендії наступним студентам: 1) Анні Слюсарчув в сумі $500.00; 2) Софії Мартинець — $500.00; 3) Григорієві Дзюбі в сумі $400.00; 4) Джоен Пацции в сум. $ 400.00 та 5) Ярославові Чехутові в сумі $ 200.00. Крім того відмічено студентку української літератури Ларису Онишкевич та студентку журналістики Уляну Корпун, якої побажання спрямовано до Культурної Комісії для евентуального признання одної з двох окремих стипендій, створених для студентів журналістики, в сумі до $ 2,000.00.

Після коротної дискусії над цим справозданням, в якім взяли участь наступні особи: Й. Лисогір, Я. Падох, В. Сохан, Б. Зорич, А. Драган, д-р В. Галан, М. Куропась і І. Іванчук, на внесення М. Куропася, піддержане І. Гевриком, схвалено приняти звіт до відома.

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ ВИСОКОШКІЛЬНОЇ СТИПЕНДІЙНОЇ ФУНДАЦІЇ

Директор Канадійської Канцелярії Богдан Зорич склав коротке інформаційне справоздання про діяльність Високошкільної Степендійної Фундації в Канаді, з осідком в Торонті ,якої виключне заступництво перейняв УНСоюз на основі окремого договору з Фундацією, яку очолює се- УНСоюзу обрано пп. Й. Лисогора, Б. Зорича, сл. п. І. УНСоюзом обрано пп. Й. Лисогіра Б. Зорича, сл. п. І. Кокольського і А. Драгана. Досі Фундація придбала 170 учасників. Після договору про перебрання представництва Фундації, до Фонду ввійшло $5,000, з чого суму $1,500 вплачено до каси Фундації, а решту на замкнене конто Кенада Пермамент Траст Ко.

Після короткої дискусії, принято до відома зложене справоздання. На чергу прийшло схвалення загальних резолюцій, запропонованих ред. А. Драганом.

ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

Ред. Антін Драган прочитав наступні загальні резолюції, що їх опісля однодушно схвалено:

Ми, Головний Уряд Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої вільної української братерсько-запомогової і суспільно-громадської установи в світі, що зібралися на свої річні наради в тижні від 13 до 17 травня 1968-го року на своїй відпочинково-виховній оселі Союзівці, яку називають „шматком України на вільній американській землі", однодушно схвалюємо:

У справі положення в Україні

Події останніх місяців, зокрема одержання та публікація в країнах вільного світу документів Вячеслава Чорновола й інших переслідуваних і репресованих окупаційним комуно-московським режимом українських діячів культури, потвердили знову давно відому істину про: 1) продовжувані тим окупаційним режимом практики народовбивства над українським народом та 2) не тільки не скореність того народу, але й його активний спротив проти тих народовбивчих практик і боротьбу за свої людські і національні права. Цьому героїчному, поневоленому, але не скореному українському народові, кров від крови і кість від кости якого ми походимо, пересилаємо наш палкий, братній привіт та запевнення, що ми, разом з усією великою українською громадою у вільному світі, зробимо все можливе та докладемо всіх зусиль, щоб йому допомогти в його боротьбі за самозбереження та в його змаганнях до національної волі і державної незалежности.

Протест проти переслідувань в Україні

Тому, що УНСоюз є організацією громади ЗСА і Канади українського роду, йому не можуть бути байдужі справи і події країно їх походження — України.

Тим більше, що саме тепер в Україні і взагалі в межах СССР, відбуваються особливо застрашаючі намiри уряду СССР, приспішеними темпами і засобами урядового насильства, перевести повну денаціоналізацію українського народу і його злиття з народом Московії.

Практикується одверта русифікація школи, урядів, преси, видавництв, кіна, радіо-висилень, телебачення. Постановою 22 з'їзду партії про т.зв. „свобідний вибір" мови навчання дітей українського населення, створено неможливу ситуацію такого вибору, бо стосується він виключно українського населення, яке фактично є цілком залежне від контрольованої Москвою адміністрації, установ освіти, війська і поліційних органів. Щоб могти брати участь в публічному життю країни, населення України мусить обов'язково знати мову свого окупанта, інакше це розцінюється, як „буржуазний націоналізм" і переслідується.

Проти цього жахливого політично-культурного стану в Україні, український народ веде вперту боротьбу, українська інтелігенція, діячі культури, освіти, науки, літератури, мистецтва ставлять цьому відчайний спротив, але в країні поліційного ладу і постійно практикованого урядового терору, їх засоби не дають практичних наслідків. Наслідком такої політики, українська мова зникла з вулиць міст, з урядів і взагалі з життя публічного. Великі маси людей, які в той чи інший спосіб хотіли б протиставитись цій політиці, виарештовуються і засилаються до таборів відокремлення віддалених північних територій СССР.

Проти такого стану, що його створила окупаційна комуно-московська влада в Україні, проти нехтування і заперечування нею всіх не тільки національних, але й найелементарніших людських прав в Україні та інших окупованих не-російських країнах, Головний Уряд УНСоюзу в імені всього свого членства в ЗСА і Канаді підносить найрішучіший протест та доручає своєму Головному Екзекутивному Комітетові довести це до відома відповідних американських, канадійських і міжнародних властей.

Українці у вільному світі

Українці у вільному світі здійснили свою довголітню мрію та з'єднали свої сили і ресурси, щоб могти тим успішніше зберігати свою ідентичність і допомагати своєму українському народові на рідній не своїй землі в його змаганнях до волі і незалежности. В тій цілі вони — при видатній активній співпраці і допомозі Українського Народного Союзу та його багатотисячного членства — відбули в 1967-му році Світовий Конґрес Вільних Українців і створили його постійний Секретаріят. Цьому Секретаріятові СКВУ та усім крайовим централям українців у вільних країнах світу, зокрема нашим Українському Конґресовому Комітетові Америки і Комітетові Українців Канади та нашій харитативно-допомоговій централі Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові пересилаємо наш салют та — як і у минулому так і тепер і в майбутньому — запевняємо їм нашу повну підтримку.

Українські студії в Гарварді

Від десять років ентузіясти з-поміж нашого студентства вели сміливу акцію збірки фондів на встановлення катедри українських студій при одному з передових американських університетів. Ці їх зусилля, що мали завжди повне зрозуміння і підтримку з боку УНСоюзу та його членства, увійшли в свою кінцеву стадію, як цього року, 22-го січня, точно у 50-річчя відновлення повної незалежности і суверенности Української Держави, власті Гарвардського Університету дали свою згоду на встановлення в тому передовому і найбільш престижевому університеті Інституту українських студій, якщо будуть здійснені фінансові передумови. Визнаючи вітальну важливість та вітаючи можливість таких студій в Гарвардському університеті, запевняємо Фондові Катедри Українознавства нашу повну моральну і матеріяльну підтримку та закликаємо до цього все наше членство.

Подяка

Головний Уряд УНСоюзу, згадуючи з глибоким смутком смерть свого головного касира сл.п. Івана Кокольського, висловлює щиру подяку Преосвященнішому Владиці Олександрові та всім Високопреподобним Отцям УПЦ в ЗСА, як також всім українським установам і зокрема братнім Союзам та їх репрезентантам за участь у похоронах. Окрему вдячність висловлюємо всч. о. деканові Мирославові Харині, гол. предсідникові СУК „Провидіння, за активну молитовну участь у цих похоронах.

Після короткої дискусії над резолюціями, на внесення І. Геврика, піддержане І. Іванчуком, запропоновані резолюції прийнято однодушно.

З черги приступлено до розподілу пожертв з Народного Фонду УНСоюзу.

РОЗПОДІЛ ПОЖЕРТВ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

Головний секретар Ярослав Падох поінформував про прохання, які вплинули від установ та поодиноких осіб у справі пожертв з Народного Фонду й подав пропозицію Екзекутиви, сперту на схваленій на цих нарадах рекомендації, щоб признати пожертву в сумі $10,000 на Українські Студії в Гарварді, обмеживши з цієї причини інші пожертви.

Після цього відбулася коротка дискусія, в якій взяли участь пп.: д-р М. Данилюк, д-р В. Галан, Б. Зорич, А. Чопик, інж. Ст. Куропась і Я. Падох. По дискусії д-р Галан поставив внесення, піддержане д-ром М. Данилюком, щоб приняти пропозицію Екзекутиви та приділити пожертви з Народного Фонду на загальну суму $20,300.00.

На внесення інж. Степана Куропася, піддержане Ярославом Падохом, однодушно схвалено передати найближчій конвенції УНСоюзу звернення проф. д-ра Олександра Грановського у справі пожертви в сумі пів мільйона долярів на утворення Українського Центру при Стейтовім Міннесотськім Університеті в Міннеаполісі, при чому той же університет зобов'язався вплатити на той Центр таку ж саму суму.

поза межами компетенцій Гол. Уряду.

На цьому закінчилася рання сесія п'ятого дня нарад й проголошено обідню перерву до год. 3-ої по полудні.

ОДИНАДЦЯТА (ПОПОЛУДНЕВА) СЕСІЯ

Сесія розпочалася о год. 3 по полудні. Нарадами проводить перший заст. головного предсідника інж. Ст. Куропась. На порядку нарад продовжування внесень й ухвал на добро організації.

ВНЕСЕННЯ Й УХВАЛИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

До слова зголосився головний радний д-р М. Данилюк, який пропонує піднести головному предсідникові його річну платню на $ 2.000.00. Головний предсідник Й. Лисогір відмовляється від підвишки, дякуючи д-ру М. Данилюкові за пропозицію, бо уважає, що стан УНСоюзу настільки не піднісся, щоб думати про підвишку платні.

В цьому місці голова нарад інж. Ст. Куропась вітає приявних на залі нарад маестра Василя Авраменка і довголітнього секретаря 102 Відділу в Клівленді та колишнього голову виборчої конвенційної комісії, Миколу Бобечка.

Заст. гол. предсідника Марія Душник пропонує, щоб в програму ювілейних обходів УНСоюзу в 1968/69 році вставити також допомогу на виставлення дитячої опери-балету під кермою п. Роми Прийми.

Гол. радна Анна Чопик пропонує, щоб запросити головних радних Мирона Куропася і Тараса Шмаґалу, знавців шкільного діла, прибути на декілька днів на Союзівку для познайомлення з курсами українознавства й зложення своїх пропозицій відносно поліпшень, які були б потрібними для розбудови тих курсів. Внесення схвалено.

Гол. радний Тарас Шпікула запропонував розглянути справ підвишки винагороди секретарям, яка була предметом розгляду останньої конвенції. Після довшої дискусії над цією справою, в якій забирали голос Ст. Куропась, Я. Падох, В. Сохан, Анна Дубас, А. Джула, В. Гірняк, Й. Лисогір, Т. Шмаґала, І. Геврик, І. Одежинський, П. Пуцило і Марія Демидчук, на внесок гол. кондролера Івана Геврика з доповненням гол. радного Тараса Шмаґали, схвалено змінити минулорічне рішення Головного Уряду в тому напрямі, що підвишку одержать секретарі тих Відділів, які не будуть мати в 1968 р. втрати в повноправних членах.

Гол. радний Тарас Шмаґала пропонує, схвалити такі рекомендації: 1. Ввести забезпечення сиріт в тому напрямі, що на випадок сирітства діти наших членів одержували б до свого 18 року життя місячні підмоги, а потім, якщоб кваліфікувались , одержували б підмогу на покінчення вищих студій; 2. Ввести родинне забезпечення, а може також забезпечення морґеджове; . Ввести точкову систему обчислювання успіхів секретарів і організаторів, в якій до уваги бралося б не лише число зорганізованих членів, але також їх суму забезпечення; 4. Надрукувати нове видання статуту з узглядненням всіх змін; 5. Один тиждень перед річними нарадами встановити реченець святочної вечері головних урядовців та на неї запросити всіх колишніх гол. урядовців. Гол. секретар Я. Падох інформує, що від минулого року подаємо в газеті не тільки число придбаних членів, але також суму забезпечення та окреме число членів, які забезпечилися акцидентовим та терміновим забезпеченням. Дати змогу секретарям зменшити свою обов'язкову квоту нових членів забезпеченням на вищу суму одного чи декілька членів, було б ударом в нашу акцію підвищення числа членів. Тому вважає, що дотеперішнє поступовання, яке підкреслює вагу відповідно високої суми забезпечення, є відповідне.

Гол. контролер Володимир Гірняк завважує, що доручувати головному секретареві виїздити в теренові поїздки на тиждень чи декілька днів не принесе користи. Справа допильнування терену, це справа тяглої праці і постійних й повторних поїздок. Гол. секретар повинен виїздити в край хіба для спеціяльних доручень. Зате йому треба виготовлювати плян праці для всього УНСоюзу, включаючи в цей плян усіх нас, головних урядовців, бо ми минулорічних ухвал, які зобов'язували нас до організаційної активности не виконали. В 75-річчя УНСоюзу ми всі повинні допомогти в рості УНСоюзу.

Гол. контролер Іван Іванчук ставить внесок, не рекомендацію, щоб Екзекутива негайно після річних нарад приступила до виконання конвенційної ухвали Головного Уряду в справі набуття „Союзівки" в околиці Шикаґа та в Канаді, а для допомоги заанґажувати актуарську фірму Артур Стедей Гансон в Шикаґу. Внесення однодушно схвалено.

Гол. радна Олена Олек пропонує, щоб про час річних нарад Головного Уряду повідомляти можливо скоро, щоб урядовці могли наперед поробити відповідні пляни.

Гол. радний Дмитро Попадинець пропонує, щоб виплачувати без проволоки признані стипендії. Гол. пред. Й. Лисогір інформує, що признані стипендії висилається негайно після того, як стипендіят подасть адресу, на яку слід гроші висилати. Висилаємо гроші тільки прямо до школи, щоб мати певність, що вони будуть зужиті на шкільні оплати.

Гол. радна Марія Демидчук підмічує несправедливість у відношенні до членів-жінок, які на випадок недуги дістають підмогу менше від членів-мужчин. Ставить внесення, щоб цього не продовжувати, виміряючи висоту підмоги, брати до уваги не стать, але рід та час недуги.

ДИСКУСІЯ НАД МІСЦЕМ НАСТУПНОЇ КОНВЕНЦІЇ

Гол. радний Мирон Куропась пропонує, щоб у випадку, коли б конвенція не могла відбутися в Гаррисбурґу, відбути її, згідно з пропозицією п. Олек, в Атлантик Сіті.

Заст. гол. пред. Ст. Куропась підмічує, що ані в Атлантик Сіті, ані в Вашинґтоні, який раніше запропонував гол. радний В. Запарнюк, немає більшої української громади.

Гол. предсідник Йосип Лисогір пропонує, щоб конвенція відбулася в Піттсбурґу, коли є перешкоди відбути її в Гаррисбурґу та в Філядельфії. Має інформації, що в Піттсбурґу можна мати відповідне приміщення, коли не в третьому тижні травня, що ще непевне, то напевно в четвертому тижні. Це оживило б Піттсбурзьку громаду та округу й помогло б ростові УНС в тій околиці. Вашинґтон був би добрим місцем для конвенції, але є дорогий і невідомо, чи в той час у ньому буде спокій, бо там бувають заворушення. Відносно Атлантик Сіті сумнівається, чи там в травні можна буде дістати приміщення, бо в той час там відбуваються вистави, а крім того ціни там також дуже високі. Також це місто не має вигідної комунікації.

Після дискусії приступлено до голосування над проєктом місця чергової Конвенції УНСоюзу. Запропоновано такі міста: Олена Олек і Мирон Куропась — Атлантик Сіті; Володимир Запаранюк і Марія Душник — Вашинґтон; Йосип Лисогір й Іван Ващук — Піттсбурґ, та Тарас Шмаґала і, зрезиґнувавши з Атлантик Сіті, Мирон Куропась — Клівленд. Більшістю голосів ухвалено, як місце наступної конвенції місто Клівленд. Гол. радний Тарас Шмаґала зобов'язався негайно поінформуватися, чи є там відповідні умови для відбуття конвенції, про що зложить справоздання екзекутиві. Якщо б неможливо відбути конвенцію в статутовий час в Клівленді, справу осідку конвенції розгляне й вирішить екзекутива УНСоюзу.

Заст. гол. предсідника інж. Ст. Куропась пропонує, щоб схвалити висоту платні нового головного касира Петра Пуцила. Гол. контролер Іван Геврик пропонує визначити її на $ 14.000.00 річно, а водночас уповноважнити екзекутиву з часом піднести її до висоти, яку одержував попередній головний касир, а саме $15,000.00. Внесення схвалено однодушно. Гол. касир П. Пуцило поінформував, що обов'язки касира почне виконувати з днем 1 липня 1968 року.

Головний секретар Я. Падох інформує, що в часі цих нарад головні урядовці склали п'ятдесят аплікацій нових нових членів, на шість більше, як в минулому році, за що їм належиться подяка та признання. Заохочує усіх до здійснення рекомендації, яка зобов'язує головних урядовців придбати в цьому ювілейному році бодай 25 членів, щоб стати членами Клюбу Заслужених Союзовців та дати приклад другим, зокрема відділовим урядовцям.

XIX. ЗАКРИТТЯ НАРАД

На внесок гол. радного Дмитра Попадинця, піддержане гол. радним Володимиром Запаранюком, після вичерпання порядку нарад ,однодушно схвалено закрити наради.

Головний предсідник Йосип Лисогір подякував приявним за участь у нарадах та побажав щасливого повороту домів. Після цього проголосив наради закритими, точно о год. 5 по полудні.

Річні наради Головного Уряду УНСоюзу закінчилися традиційним відспіванням українського національного гимну.

Ярослав Падох
головний секретар.

Володимир Бакум

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА БАЗА БОРОТЬБИ В УКРАЇНІ

У цій статті йдеться про непідільне змагання українського радянського громадянина і морально-етичну базу його боротьби за свої легітимні права. Отже мова тут про льояльних у принципі громадян Української Совєтської Соціялістичної Республіки, які мають за собою конституцію УССР і СССР, кодекс законів, програму комуністичної партії і голосно задекляровані морально-етичні принципи т. зв. комуністичного суспільства. Опираючись на цих документах і декляраціях поважне число українського населення домагається сьогодні дотримання як букви так і духу тих документів, а цим самим і прав та привілеїв, які їм вони забезпечують, принаймнеше на папері.

Хоч, справді, лише теоретично, але навіть і „Моральний кодекс будівничого комунізму" у багатьох своїх пунктах збігається з принципами універсальної моралі, якщо така взагалі існує. Ця універсальна мораль або як можна її назвати, абсолютна мораль, виходить поза межі релігій, політичних світоглядів чи культур і є базована на об'єктивному вселюдському гуманізмі, хоч як таке поняття може й звучить утопійно. Ця абсолютна мораль і її принципи входять в основу „Хартії Об'єднаних Націй", а особливо в її „загальну Декларацію Прав Людини". Ці абсолютні принципи в однаковій мірі стосуються і зобов'язують християн і євреїв, музульман, шинтоїстів, буддистів і конфуціоністів, і не менше агностиків або й атеїстів, якщо вони всі визнають і шанують ці принципи і дотримуються їх у своїх взаєминах з іншими людьми, не обов'язково світоглядово співзвучними з ними представниками людства. В основу цих принципів універсальної моралі входять, як ми всі знаємо, свобода вислову, думки, релігії, братерства, любов до ближнього, взаємодопомога, пошана й толерантність до поглядів і вірувань іншої людини і, виходячи з Вольтерівського принципу („я можу не погоджуватися з твоїми поглядами, але я до смерти буду боротися за твоє право їх висловити"), охорона права людини висловлювати ті погляди, особливо коли ми з ними не погоджуємося. Отже, ці принципи моралі теоретично зобов'язують ціле людство, відрізняючи цим примітивну людину від цивілізованої.

Вищезгаданий „Моральний кодекс будівничого комунізму" має, наприклад такі ідеалістичні точки:

а) „Велике відчуття громадського обов'язку, нетерпимість дій шкідливих загалові суспільства.

б) Колективізм і взаємна товариська допомога: один для всіх і всі для одного.

в) Гуманні відносини і взаємопошана між людьми: людина людині — друг, товариш і брат. А далі:

д) Безкомпромісовість по відношенню до несправедливости, паразитизму, нечесности та кар'єризму.

е) Дружність і братерство між всіма народами Радянського Союзу і недопустимість національна та расової ненависти..."

Як це все чудово звучить! На жаль, як ми знаємо, далеко від теорії до практики! В теорії і правда і свобода є абсолютні, об'єктивні поняття. В практиці, на жаль, вони стають у більшості випадків відносними поняттями, як це дуже тонко завважив Юрій Шерех у своїй книжці есеїв „не для дітей" На релятивності поняття правди, наприклад, японці базували свою п'єсу, а пізніше фільм „Рашомон", а француз Андре Каятт свою „Анатомію шлюбу". Згідно з Шерехом, Пірандельо відкрив в літературі, що правд є стільки, скільки людей. Зреештою може й з нас є свідомий цього явища, бо, виходячи з нього, ми говоримо про „свою правду", а не правду об'єктивну.

Тому й у нашому питанні морально-етичної бази українського спротиву, поняття моралі й етики не можна розглядати лише з точки погляду універсальної, абсолютної моралі, про яку була мова вище. Крім абсолютної є ще принаймнеше три відносні (релятивні) точки підходу до нашого питання.

Перше: чи моральною й етичною є основа боротьби наших братів в Україні з точки погляду большевицького режиму в СССР і всіх його республік, коли, як ми це добре знаємо, кінцевою ціллю цього режиму є повне поневолення і русифікація всіх не-російських народів та перетворення їх на рабів — „великоросів"?

Друге: чи моральною й етичною є основа боротьби наших братів в Україні з точки погляду нас максималістів? Ми ж з еміграції, безкомпромісово вимагаємо для України повної самостійности і суверенности, які мали б прийти як наслідок знищення комунізму, як системи.

Третє: чи є моральним й етичним опір льояльних громадян УРСР по відношенні до їхньої т. зв. „суверенної" держави, яку вони визнають і для якої вони всі в більшій чи меншій мірі працюють?

Відповідь на перше питання (моральности боротьби з точки погляду великоросійського большевицького імперіялізму): всякий український спротив є крайнє неморальний і неетичний, якщо погодитися, що Совєтський Союз **зовсім очевидно для всіх своїх громадян** (росіян і не-росіян) стоїть на принципах великоросійського державного шовінізму, а всякі його конституції та кодекси моралі є писані для наївних чужинців, щоб заспокоїти їхню гуманітарну перечуленість. Виходячи з точки погляду большевиків єдино моральним поводженням є поводження сексота, агента КГБ, прокурора, або того свідка на суді Озерного, про якого пише Чорновіл, Мельниченка, син якого прийшовши зі школи, де вчив Озерний, запитав свого негідника-батька: „А чому Бельгія самостійна, а ми ні"? і Мельниченко побіг до КГБ зголосити про таке „антирадянське" навчання. По відношенню до московського держиморди, лише таке поводження є моральне і етичне.

Українська інтелігенція в Україні, яка сьогодні виступила в обороні своїх прав, за свою мову й культуру, за національні й політичні права українського народу, не є ані наївна, ані сліпа. Вона чудово знає, чого бажають большевики і тому протиставляючись їхній політиці, вона знає, що з большевицької точки погляду, її ставлення супроти панівного режиму є неморальне.

Відповідь на друге відносне питання (моральности основ спротиву України з точки погляду наших максималістів): чого вимагає сьогодні наша інтелігенція в Україні? Самостійности? Суверенности? Повалення комуністичного режиму? На жаль, мусимо собі зовсім тверезо признатись, що ні! Навіть ті, кого посадили, не виступали за самостійну Україну, в нашому розумінні цього поняття. Вони виступали в обороні своєї мови, своїх шкіл, своєї літератури, пам'ятників культури і т. ін., до речі, доволі обмежених, а то й знехтуваних, вольностей. Для декого з нас (на превеликий жаль!) ці поступають цілком морально і етично, які вимагають для України повної самостійности і повалення комунізму, а наші брати обмежують свої вимоги до того, що може виглядати, як чолобитний етнографізм чи народництво. Якщо б большевики були мудрі, то вони задовольнили б їхні „маленькі" вимоги і вони знову стали б льояльними „ре-жимниками" і „совєтчиками", як дехто з-поміж нас, ще так недавно називав, коли не відомо було, що вони борються і сидять в Мордовських таборах. Чи не так? Зрештою, чи і їхні мінімалістичні вимоги і листи до прокурорів і генеральних секретарів комуністичної партії не є також політично наївні? Чи вони не знають, що до большевицьких злочинців зі заявами і петиціями справжні патріоти не звертаються? Чому ж вони замість своїх легальних критик і наївних прохань не поставлять відвертої і збройної боротьби?

Отже мусимо ствердити, що й у відношенню до декого з-поміж нас, зокрема супротив наших крайньо правих угрупувань, їхня морально-етична база спротиву не є цілком задовільна.

Нарешті відповідь на третє, відносне, питання: чи є етично-моральною база українського льояльного спротиву з точки погляду тієї фіктивної держави, яка носить назву УССР, громадянами якої вони є, держави, якість якої існує, принаймнеше на папері. І тут нарешті відповідь є позитивна: стовідсотково так! Бо все те, чого вони вимагають є їм гарантоване якимись документами, дарма що безсилими і фіктивними, але з точки погляду міжнародного права легальними і зобов'язуючими: конституцією і кодексом законів, а крім того ще й програмою комуністичної партії і творами Леніна, які все ще читають (добровільно чи по наказу) як Євангелію, звідки дуже часто невигідні режимові цитати можна витягнути в обороні своїх прав.

Якщо ми забудемо на хвилинку, що всі ті красномовні документи і твори є про людське око і що їх дотримуються і вживають лише тоді, коли це вигідно або потрібно, щоб замилити очі чужинцям чи комуністам-прогресистам інших країн, то ми мусимо признати, що високоморальні і етичні по відношенню до своєї „держави" — УССР. Вони не є ані антирежимні, ані зрадницькі, зовсім таки законні, легальні й справедливі. Ці люди вимагають всього того, чи навіть не всього, а лише частинку того, що їм офіційно належиться на папері, що їм забезпечує закон і конституція. Навіть проект програми Селянської Спілки, плянований 1961 р. Лук'яненком Кандибо, Віруном та іншими, у якому входила сприяння виходу України з СССР за 17-ою і 14-ою статтями Конституції УССР і СССР — не є зрадою, хоч увесь процес та її суд, який розглядав справу вищезгаданих молодих юристів і високих партійних робітників. Ці молоді інтелігенти хотіли бачити Україну самостійною, але в соціялістичному блоці держав і з тою різницею, що вони також хотіли, щоб в цій новій Україні „всі громадяни дійсно користувалися політичними свободами і визначали напрямок економічного і політичного розвитку України". А ще в іншому місці: „Отже мета цього першого етапу нашої боротьби полягає в завоюванні демократичних свобод, необхідних для організації всього українського народу на боротьбу за утворення незалежної національної держави. Методи досягнення цієї мети, мирні, конституційні (підкреслення мої — В. Б.), тим більше що на випадок здійснення такого задуму, то в самостійній Україні політичний лад повинен бути радянським, а економічний — соціялістичним".

Легальність і моральність та етичність українського спротиву виявляється в кожному захаланому документі, який звідти приходить, і тут ми вже мусимо щиро признати, що ця моральність і етичність вповні покривається з принципами на початку названої універсальної чи абсолютної моралі. Український радянський громадянин вимагає свобід, які йому гарантує Декларація Прав Людини, підписана і ратифікована СССР і УССР і згідно з признанням йому людським правом критикує лише недотягнення своєї влади. За кримінальним кодексом УССР, — пише Чорновіл прокуророві УССР, — цю людину можна заслати в табір суворого режиму, витлумачивши критику як „пропаганду в нормальному підриву чи послаблення радянської влади" (хоч насправді йдеться тільки про моральне здоров'я цієї влади). І ще трохи далі: „Посадивши людей за прочитані ворожі книжки з-за кордону, цим потоптали ще одне право людини".

Накінець треба ствердити, що морально-етична база українського спротиву є надзвичайно міцна. Ці молоді ідеалісти, які сьогодні еволюційним шляхом стараються повернути кожній людині людині ті права, ту людську гідність, які їй належаться, ті інтелектуали, які стали в обороні свободи думки, свободи преси, свободи вільного розвитку своєї мови й культури, ці люди відмовилися мовчати і довше толерувати беззаконня. Чорновіл говорить: „Не виявити сьогодні свого ставлення до того, що відбувається, — значить стати мовчазним співучасником сваволі над соціялістичною законністю!"

Нам, на чужині, треба зрозуміти і осмислити їхнє становище і не старатися за всяку ціну їх перебити на свій образ, що було б фальсифікатом дійсности в Україні. Ми мусимо зрозуміти, що вони роблять все, що тільки можуть для нашого народу. Їхні методи є наразі чи не єдино можливі і чи не єдино правильні в їхніх обставинах. Більше ніж своє життя і свою свободу за свій нарід і його права віддати не можна. А вони це вже сьогодні роблять і подивугідною жертвенністю і нехтуванням особистого щастя. Будьмо ж і ми великодушними і вирозумілими. Не забуваймо, що співвідповідальність за більший успіх чи невдачу їхньої праці у великій мірі лежить сьогодні вже й на нас. Допоможім же їм у їхній мученицькій місії.

Ольга С. ГАСЦЬКА

ПРИВІТ ВЛАДИЦІ

Вітай Владико!..
І хочеться ридати...
Тоді, як тисячі голів
В покорі клоняться Тобі,
Владико!
І хочеться співати,
Молитву вдячности післати до небес,
Торкнувшися Твоєї шати...

Вітай Владико!..
О запаліть тисячі свіч
У храмах Божих тут і там
Полум'ям ясним спалахне —
Любови дар.
І поцілунками закрийте
На втомлених руках сліди недавніх ран,
Дорогу квітами стеліть.

Вітай Владико!..
І хоругви високо підійміть,
Вишивані барвистими рядками,
Владику привітайте всі,
Що тут між нами.
Нехай забудеться на хвилю хоч одну
Тернистий шлях, кривавим потом зрошені дороги...
Ви з усміхом вклоніться всі Йому!
Вітай Владико!

КОРЕЙСЬКИЙ ЖУРНАЛ ПРО В. ЧОРНОВОЛА

Сеул, Півд. Корея. — Ілюстрований журнал-місячник „ВАКЛ Бюлетень" англійською мовою, що виходить з рамени Світової Антикомуністичної Ліґи багатотисячним накладом і розсилається до країн англомовного світу, опублікував у ч. 2 з квітня 1968 р. статтю під наголов. ком „Журналіста заслано до табору праці за виступ проти несправедливости" — передрук з лондонського „Таймс" ц. р. Стаття ілюстрована світлиною з підписом: „Вячеслав Чорновіл. 30 років віку. Закінчив журналістичний факультет Львівського університету". Вгорі над статтею редакція „ВАКЛ-Бюлетеню" подала великим шрифтом надзаголовок: „Як КГБ й далі утримує в своїх лабетах Україну". Прикладом того і є власне життя, діяльність та безпідставний засуд Вячеслава Чорновола, який виступив в обороні незаконно засуджених Москвою молодих українських інтелектуалістів.

„Коли в Москві йшли розмови про справу Синявського й Даніеля, майже нікому невідомий суд відбувався тим часом в Україні, за 700 миль від Москви", так розпочинається інформаційна стаття, з прикладами, як комуністи встановлюють підслухові апарати, переловлюють листування на поштах, як кагебісти під час обшуків самі запихають в кишені „антисовєтські документи", а потім їх „знаходять" і т. п. Наведено приклад, як у 1965 р. друзі відвідували спаралізованого поета Євгена Концевича біля Житомира, і як туди КГБ прислало свого шпигуна, котрий прибув „відвідати" хворого по ІІ-й ночі в зливний дощ, з альбомом екзотичних малюнків... В кінці розповіді історії В. Чорновола наведено декілька цитат з його праць, в тому й таку: „Людина — це не бездушний автомат чи робот, який може жити за здалегідь виробленою програмою".

Українська медична сестра допомагає хворим в Індії

Чандіґар, Індія. — Ще в кінці жовтня 1967 р. з Канади виїхала українка, відома тут лише під ім'ям Маруся, яка після одномісячного вивчення місцевої індуської мови в Ню Делі, розпочала працю медичної сестри в лікарні міста Чіндіґар, в провінції Пунджаб, за 15 миль від Гімалаїв. Вона виїхала на працю в Індію добровільно, з рамени Канадійської Університетської Заморської Служби „КУСО". Редакція журналу „Світло" — українського католицького місячника в Канаді, нав'язала зв'язок з нею і в числі з липня - серпня надрукувала лист, з якого містимо уривок: „Мешкаю вдвійку з медсестрою в домі індуської родини, яка ставиться до нас прихильно. Маємо дві кімнати й дахівку. Їду приготовляємо собі самі. Варимо на нафтовій кухонці з одним запальником. Деколи маємо трудність з нафтою, яку тут видають на пайки, як також і риж, цукор, муку. В Канаді я була привикла до молока й м'яса, а тут мушу привикати до місцевих харчів, таких як риж, гороховина, мучні страви з пекучими приправами. Тут треба завжди вважати на те що можна, а чого не можна їсти. Воду треба завжди переварювати. Працюю як наглядачка в одній із секцій державної лікарні. Щодо випосаження місцевих лікарень, то його не можна прирівняти до американського. Тут просто недостає конечних приладів, мед - сестер, місця, чистоти й охайности. Через нестачу місця багато хворих лежать на долівках. Люди хворіють тут на тетан, віспу, тиф, холеру, — щоб згадати лише кілька хвороб. — Головною причиною хвороб є брак відповідного вихарчування. Розговірними мовами тут є „Гінду" і „Пунджабі". Щодо англійської мови, то тут, серед людей навіть із вищою освітою, її знання слабе. При праці я послуговуюся гінду-англійською мішаниною, а мої співробітниці ломаною англійщиною. Працюю шість днів на тиждень по вісім годин і маю чотири дні вільного на місяць". Українка з Канади далі з посвятою працює серед індуського населення.

Запідозрілий в убивстві Кінґа Дж. Е. Рей вертається до ЗСА

Лондон. — Джеймс Ерл Рей, що його арештували на летовищі в Лондоні 8 червня ц. р. як Рамона Джорджа Снейда, зрікся дальших відкликів проти видачі його Америці та підписав формальну заяву, що він добровільно погоджується на видачу його американським властям. Докладної причини того рішення Рея не знають, але припускають, що його англійський та американський адвокати з'ясували йому, що він не має шансів оборонитись проти видачі і тому краще, щоб перестав боротися проти цього та своїм добровільним поворотом до ЗСА зискав собі деякі симпатії. Британський адвокат Рея боронив його аргументом, що його не можна видати, бо вбивство д-ра Мартіна Лютера Кінґа у Мемфісі, Теннессі, 4 квітня ц. р. було „політичне". Однак Рей взагалі заперечував, наче б він убив Кінґа й тому відпала підстава для його оборони. Рея перевезуть літаком з Лондону до ЗСА й негайно передадуть тут властям в Теннесі. Він знаходиться під сильною охороною і тому час його перевезення і летовище, де приземлиться той літак, строго засекречені. 5 і 6 липня ц. р. розмовляв з Реєм у лондонській в'язниці його американський адвокат Артур Гейнес з Бірмінґгему, в Алабамі.

У Москві задокументували неукраїнськість „комуністичної партії" України

Москва. — Газета „Известия" з 6-го липня 1968 р. помістила фотокопію найновішої пропам'ятної таблиці в Москві, відслоненої 5 липня ц. р. в будинку ч. ІІ на вулиці ім. Жданова, з таким написом з лівого боку російською і з правого — українською мовами: „В цьому будинку 5 - 12 липня 1918 року проходив перший з'їзд комуністичної партії України". На відкритті таблиці з нагоди 50-ліття формального створення „комуністичної партії" України, поза межами України, не було ні одного члена Політбюра ЦК КПСС, а лише кандидат в члени Політбюра В. Гришін. З Києва прибула „делегація" з В. Грушецьким. Пропам'ятна таблиця в Москві задокументовує, що перший з'їзд так зв. „комуністичної партії" України відбувся поза Україною, в Росії, де ту „партію" й було створено в той час, коли український народ устами Центральної Ради 50 років тому проголосив державну незалежність Української Народньої Республіки.

НОВИМИ ПРАВИТЕЛЯМИ В ІРАКУ СТАЛИ реакційні військовики з генералом Ахмедом Гассаном аль-Бакром у проводі. Це четвертий державний переворот в Іраку за останніх 10 років, але перший — безкровний. Президента Абдель Рахмана Аріфа посадили в літак і відправили до Лондону. Нова т.зв. Військова рада назвала попередніх правителів Іраку „опортуністами, злодіями, ігнорантами й аналфабетами". У тій Раді є й вороги комунізму та Москви.

Повідомляють про загострення цензури листів і погрози КГБ в Україні

У журналі „Післанець Правди" з червня 1968 р., органі Українського Місійно Біблійного Товариства свангельсько - баптистських Церков, надруковано декілька уривків із листів з України, що їх пишуть здебільшого случаї свангельських радіопрограм українською мовою. В листах є виразний натяк, що свангелисти в Україні хотіли б мати „Біблію" українською мовою. В одному з листів сказано про необхідну допомогу: „На днях випустили... (подано десятки) чоловік, а около... (подано велике число) сидять далі... треба дати поміч їхнім родинам і їм самим"... В іншому листі говориться, що режим протегує свангельський „Союз" з центром у Москві, куди хоче перетягти свангелистів і баптистів, щоб їх більше контролювати. Створили „подвійну комісію" для того офіційно - примусового об'єднання в „Союзі". В листі українського свангелиста з Москви є заява на ту тему: „Вийшли тільки такі члени, як В. Ковальков, Н. Самсаков, С. Севастьянов, В. Лебедєв, І. Ільїн та інші з Росії та з Прибалтики. Але з України нема нікого, бож головна маса „расколників" є в Україні та в тих каторжних місцях в Азії, куди українців наслали сотками тисяч, а серед них і наші віруючі. Комісія, натурально, оголосила про свої „успіхи", що нібито багато „расколників" з України (Житомир, Білгород, Харків тощо) повертаються до Союзу, але це тільки хвальба". Подані й найновіші інформації про терор КГБ в Україні: „КГБ (комітет державної безпеки) — московська поліція, колишнє НКВД) шаліє в Україні по-старому: труси, ревізії, обшуки, допити та виклики до „органів" не вщухають. Арешти не тільки що не зменшилися, але збільшилися. Агенти КГБ одверто кажуть до баптистів: не хочеш мати далі турбот і неприємностей, іди й запишися або до православної церкви або до баптистської, що є в московському „Союзі". А-ле наші стоять твердо й непохитно й не піддаються на ці провокації. На допитах кажуть їм: ваші американські брати занадто багато пишуть у своїх журналах та кричать через радіо про переслідування вас тут. Пишіть до них, що то неправда, що ви маєте повну вільність. Бо як далі кричатимуть через радіо та пищатимуть про гоніння, тож вам буде гірше... Дуже влада безбожна хвилюється, що віруючі українці в Америці такий галас на ввесь світ піднесли. Тож кричіть, щоб далі, не мовчіть! Через ваш крик позвільняли таких як Ковальчук, Герасименко, та десятки інших. Бо коли їх звільняли, то казали... щоб вони писали до вас і просили вас, аби ви не робили крику... Тож кричіть ще дужче, а за нас не журіться, бо нам вже гірше не буде. — Ваш брат З. З." Редакція журналу „Післанець Правди" відомі всі прізвища авторів листів, які із зрозумілих причин не розголошується.

В СССР зменшується кількість народжень, збільшується смертність

Москва. — Новий статистичний збірник „СССР в цифрах в 1967 році", що вийшов у Москві, відображує зменшення кількости сільського населення в СССР за рахунок міського. Щодо кількости народжень дітей, то збірник подає, що в 1967 році було 17,4 народжень на 1,000 населення. Такий же збірник з 1966 року повідомляв, що кількість народжень у 1966 р. становила 18,2 на 1,000 населення. Таким чином, кількість народжень в СССР в 1967 р. зменшилась, що спостерігається вже впродовж кількох останніх років. Можливо це явище як і невпорядкованість законодавства про родину, змусило т.зв. Верховний Совєт СССР винести нові постанови щодо родини. У 1967 р. в Совєтському Союзі збільшилась смертність серед населення: у 1966 р. на 1,000 жителів вона становила 7.3, а в минулому році 7,6 осіб на 1,000 населення. Кількість народжень дітей у ЗСА за минулий рік була на 8 відсотків вища, ніж у СССР.

У Ню Йорку почав виходити комуністичний щоденник

Ню Йорк. — З датою 16 липня, в сам розпал важкої задухи і спеки, тут почав виходити після багаторічної перерви комуністичний щоденник під наг. „Дейлі Ворлд", хоча на сторінках його зазначено, що в суботу й неділю газета виходити не буде. Це видання зве себе „газетою", але насправді є лише комуністичним пропагандивним листком, який з першого ж числа, за давньою комуністичною звичкою, „запозичив" з популярного місцевого щоденника „Дейлі Ньюз" такі розділи, як „В країні" і „В світі" та перебрав звідти багато новин, не маючи власних джерел. Раніше виходив у Ню Йорку комуністичний „Воркер", що потім, через нестачу читачів, перейшов на півтижневик, а згодом і зовсім завмер. Щоденник „Дейлі Ньюз" з 18 липня, в передовій „Нова газета в місті", пише: „Ця газета буде постійним джерелом, доки буде виходити, інформації патріотичного громадянства, Федерального Бюра Інвестигації, Розвідчої Централі, Таємної Служби та ін., про те, що робить Партія Зради".

В Оборні під час бурі завалився цирк, поранивши понад 100 осіб

Оборн, Н. Й. — 9-го липня в цьому місті недалеко Сиракюз цирк братів Клайда Бетті Кол виконував свою програму для понад 800 глядачів. Аж нагло зірвалася сильна буря з дощем, яка наглянула машт цирку та настрашила присутніх. Деякі з них почали втікати з цирку, але це вдалося тільки кільканадцятьом особам, бо нагло шатро цирку захиталося та впало на землю, приваливши кілька сот осіб. Понад 100 осіб були поранені, і їх відвезли до місцевих шпиталів. Буря поперевертала стовпи з електричним проводом, а злива позаливала вулиці. Цирк мав дати тільки одну програму, бо 10-го липня мав виїхати до Рочестера. Н. Й. Шатро оцінює дирекція цирку на 42,000 дол. Нове шатро мають дістати з головної кватири з Флориди, і вже в п'ятницю 12 липня цей цирк має давати виставу в Воффало, Н. Й.

Д-р Спок засуджений до дворічної в'язниці за намову не служити у війську

Бостон, Массачусетс. — Суддя Федерального Окружного Суду Френсіс В. Форд визначив кару дворічної в'язниці д-рові Бенджамінові Спокові за те, що він намовляв і підбурював молодих людей до того, щоб не служили в американських збройних силах на знак протесту проти війни у В'єтнамі. Разом із д-ром Споком засуджені до такої самої кари в'язниці о. Вілліям Слови Коффін, 43-річний капелян Єйльського університету, Майкел Фербер — 23-річний студент Гарвардського університету і 44-річний Мітчелл Гудмен. Всі вони мали бути у змові, щоб намовляти юнаків не служити у збройних силах. Крім цього три старші засуджені дістали ще грошову кару у висоті $5,000, а Фербер дістав грошову кару $1,000.

НЕХАЙ НАША ЗУСТРІЧ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

оточена почесною охороною чотирьох дивізійників та промощуючими дорогу впорядчиками, просувається поволі до східц, що ведуть до горішньої променади, де вітатимуть в офіційних церемоніях Верховного Архиєпископа його вірні, церковні провідники та світські діячі.

Зараз же при вступі на горішній поверх, під яким сонцем та під гук джетових моторів, вітають Первоієрарха діти і молодь. Пластуни Марта Куземська і Богдан Чайківський, сумівці Марта Рущак і Зиновій Кусень підносять довго-очікуваному Гостеві хліб, сіль і колосся пшениці. Зворушливо і чітко проголошені слова 4-літньої Марусі Максимович з радістю в очах принимає Кард. Йосиф. Низько схиляється білий комелаукіон Ісповідника, цілуючи білий хліб піднесений в пошані і в привіті українською молоддю.

Довгою променадою проходив Блаженніший Йосиф поміж густо-заповнені ряди народу. Тут і там пізнає кардинал знайомі лиця — усміхається, благословить, дякує, радіє.

Тут і там підбігають матері з дітьми, цілують простягнену руку, заки впорядчики чемно, але резолютно замкнуть ланцуг рук, що охороняють групу Владик.

Переборюючи завчену від літ пластову дисципліну, підбігає до Кардинала пані Галя Поритко, молода мати-пластунка в однострою, з п'ятимісячним немовлятком — Андрею - Лідією — на руках, цілує медальйон Пречистої, що звисає на грудях Ісповідника — а він, задержуючись на мить, обіймає білу головку руками — благословить. Ще швидше віступає п-ні Поритко в ряд пластунок, що стоять шпалером. Доня спить, а мати нашвидку обтирає сльози зворушення і радости.

І знову вітають діти в національних строях, — це малята дитячого садочка Сестер Василіянок при митрополичій Катедрі. Скрізь цвіти, зворушливі слова привіту і транспаренти „Одна Церква — Один Патріярхат".

До заздалегідь приготованого підвищення підходить Митрополит Амврозій і висловлює привіт Первоієрархові Кардиналові Йосифові. Називаючи Ісповідника Віри „наслідником Христових Апостолів", Митрополит Амрозій закликає до молитви, щоб „Ваш побут у нас був підйомом для Української Католицької Церкви і для цілого українського народу". Митрополит повтор'яє ці слова по - англійськи, а опісля представник мейора, п. Воррен Вінер, складає привіт від міських властей.

„Ми не маємо звичаю вручати ключі до міста, бо місто наше, місто Братньої Любови, не має брам. Наше місто, Достойний Кардинале — є від цієї хвилини Вашим містом". Далі вітає Верховного Архиєпископа д-р Іван Скальчук, виконуючий обов'язки голови місцевого Відділу УККА, який промовляє в імени понад 120 установ і організацій.

Вкінці ступає до мікрофону серед оплесків Достойний Гість, Кардинал Йосиф, та спокійним голосом дякує за привіти. „З радістю ступаємо на землю Вашинґтона", заявляє Кардинал Йосиф, спершу в українській, а опісля в поправній англійській мові. Закликає українців в Америці до вдержання „духового зв'язку з Матір'ю-Україною" і до „прославлення її імени на добро Української Церкви, українського народу і культури Вашинґтонської землі".

По похилій променаді з горішнього поверху прямує Кардинал Йосиф в асисті Владик надолину, попри ряди сумівської і пластової молоді, що гучним потрійним „Слава!" вітає Первоієрарха Української Католицької Церкви. Він задержується, посміхається, благословить. Не видно змучення на лиці Кардинала, помимо довгої, п'ять - тижневої, повної вражінь подорожі по Канаді.

Дописує погода: гаряно-волога спека, що немов кліщами держала ціле східне побережжя Америки, просунулася під подихом свіжого, канадійського вітру на схід, над Атлантик, відступаючи місце сонцю і сухому, свіжому повітрю.

Кардинал сходить вдолину до чорної лімузини, що очікує. Промощує дорогу група ветеранів католицької станиці св. Йосафата під проводом Йосифа Юрковського і Павла Садівника. За Владиками, що тут знову зустрілись всі в цю історичну хвилину першого приїзду Кардинала на землю Вашинґтона, маси народу з хоругвами і прапорями. Проходить Архипастир попри дві молоді Сестри - Василіянки —Домініку і Петрину. Сестри глибоко кланяються, хрестяться. На запит відповідають по - англійськи, „Ми щасливі, що він тут, що Бог його спас і післав нам його".

Ще нарід обступив чорну лімузину, з якої через синьоматове вікно видно білий патріярший камелаукіон з блискучим, діямантами вибитим хрестиком. Простягаються руки дітей до вікна, хоч ескорта поліційна старається здержати дітвору, людей. За лімузиною — зелене авто міських детективів. Капітан - негр Джеймс Деніслс каже рушати.

„Ми не сподівалися стільки люда", каже капітан Деніслс. „Цей чоловік для українців це те, чим для моєї раси був Мартин Лютер Кінґ. Я бачу по його очах, що він переможе (гі шелл оверкам)".

І ще одне мале дівча підбігає до автомобіля. Рожева суконочка з такою ж кокардою на голові. Це чотирилітня Христина, донька цього репортера, що за допомогою мами прохохнулася поперез ряд впорядчиків-дивізійників. Простягнена рука Кардинала з лімузини спочиває на мить на голівці — і авто рушає. В неї, як і в багатьох інших, закарбується в пам'яті на завжди цей момент, як і залишилась в пам'яті її батька ця хвилина, коли він малим хлопчиною сидів на колінах великого князя Церкви, Митрополита Андрея Шептицького - давно, там у Львові.

УРОЧИСТИЙ БЕНКЕТ

Філядельфія (НН).— Після привітання на летовищі, Привітальний Бенкет, що відбувся у вел. балевій залі готелю Шератон, був першою формальною врочистістю для Верховного Архиєпископа на американській землі. Вже на довго перед годиною 7-ою ввечорі, на яку був заповіджений бенкет, перед готелем, у його вестибюлі, на довколишніх площах для зупинки автомобілів, скрізь переважала українська мова. Між людьми — багато священиків, багато відомих осіб, як з Філядельфії, так і з ближчих та дальших околиць: Ню Йорку, Ню Джерзі, Балтимору, Вашинґтону, навіть інж. Омелян Тарнавський з Торонта, наче б хотів віддячитись українцям Америки за те, що вони так численно приїхали привітати свого Архипастиря до Торонта. Понад півтори тисячі осіб — усі в святкових одягах — заповнили велику залю вже на деякий час перед приходом достойних гостей та найдостойнішого між ними, Блаженнішого Йосифа. Між приявними помітне деяке напруження: що скаже Митрополит, що скаже Блаженніший?

Вкінці — довгоочікувана хвилина: на широких сходах, що ведуть з першого поверху до бенкетової залі, показалася вже так добре відома — одним особисто, іншим з багатьох фотознимок — постать у білій камелявці на голові, в товаристві всіх українських католицьких Владик з Канади й ЗСА, включно з екзархом братньої Питсбурзької діецезії, Преосв. Стефаном Коціском. Очевидно, що всі вставали на рівні ноги та довго-довго оплескували того, що ще так недавно терпів усі каторги-неволі. І коли чоловічий хор „Прометей" під диригентурою інж. Романа Степаняка заінтонував „Многая літа!", це многоліттєвіє підхопили всі приявні і навряд чи коли в такий стів було вкладено більше серця і більше найщирішого побажання. Верховний Архиєрей мав для всіх лагідну усмішку, всіх благословляв, переходячи шпалером до почесного стола на другому кінці залі.

Урочистість започаткував коротким словом господар цього великого свята, Митрополит Амброзій, проьаючи свого Найдостойнішого Гостя провести молитву та благословити трапезу. Блаженніший, перехристившись три рази, почав „Отче наш", а за ним повторювали інші. Ті, що були ближче почесного стола, з приємністю завважили, що Митрополит Максим з Вінніпегу продовжував Господню молитву в українській мові... Після благословення, Блаженніший запропонував молитву на інтенцію Святішого Отця Папи Павла, а Владики й приявні промовили тричі „Господи помилуй!". З черги відспівав національний гимн країни а хор заінтонував „Ще не вмерла", український національний гимн, що його підхопили та співали всі, включно з Блаженнішим.

Майстром церемонії бенкету був о. шамбелян Мирослав Харина. Своє коротке вступне слово почав згадкою слів св. апостола Петра після його звільнення з в'язниці, який бачив у цьому руку янгола. Приявні недвозначно виявили своє наставлення, вставши на рівні ноги та безконечно аплодуючи, як о. Харина висловив надію на здійснення задушевних мрій усіх вірних Української Католицької церкви на її організаційне завершення створенням Патріярхату.

Після вечері, насамперед відбулися короткі привітання. Від імени Української Громади промовляв президент Українського Конґресового Комітету Америки й голова Крайового Комітету для привітання Верховного Архиєпископа, проф. д-р Лев Добрянський. Привітавши кількома словами Верховного Архиєрея, він згадав, що ці відвідини в Америці припадають на Тиждень Поневолених Націй, що має свою вимову.

Чудову промову виголосив особистий представник губернатора каммонвелту Пенсильвенії, його заступник Реймонд Бродерик. Він згадав, що Філядельфія була колискою тієї Американської Унії, для якої свобода думки, свобода слова, свобода людини і, зокрема, свобода по своєму визнавати і прославляти свого Творця стала першим і основним законом. Після промови, заступник губернатора приклякнув та поцілував українського Князя Церкви в руку, ту руку, яка ще донедавна була закута в кайдани, по якій били та яка виконувала каторжну працю.

Від імені міста вітав українського Архипастиря репрезентант неприявного в місті посадника, п. Воррен Вінер. Він згадав про „Місто Братньої Любови", про його найбільшу пам'ятку — Дзвін Свободи, який, правда, надщерблений, але тим не менше голосний і направду дзвінкий, бо можна надщербити дзвін, але ніщо і ніхто не може приглушити голосу Свободи. Мініятюру цього історичного дзвону передав п. Вінер Верховному Архиєпископові, як символ тієї Свободи, яку так мужньо обстояв цей Архиєрей. На початку свого виступу п. Вінер згадав, що він належить до визнавців Старого Завіту.

Майстер церемоній, о. шамбелян Харина, згадав ще про наспілі письмові привіти та передав для Блаженнішого в подарунку від Пенсильвенійського Відділу Т-ва Українських Лікарів Америки образ Петра Кальнишевського у виконанні покійного мистця Петра Мухина.

Тоді відбулася мистецька програма. Оперова співачка Галина Андреадіс, при фортепіяновому акомпаніяменті проф. Богдана Перфецького, виконала Гайворонського „Думу" та Фоменка „Любіть Україну", а згаданий вже хор „Прометей" під диригентурою інж. Степаняка та при фортепіяновому акомпаніяменті Ірини Чуми виконав Гнатишина „Блажен муж", Котка „Через поле" та Стеценка „Прометей" і „Стає хмара з-за лиману", „Гей злітались".

Після мистецької програми привітальне слово виголосив господар цього свята, Митрополит Амврозій Побувавши на багатьох урочистостях зустрічі та привітання Його Блаженства в Канаді, він мав нагоду слухати добрих промовців, які говорили про досягнення нашого Первоієрарха, про його терпіння, його заслуги. Усе це можна б звести до того, що написане на кардинальському гербі Його Блаженства: „Пер аспера ад астра" — через труд до зір — під омофором Божої Батері. Усі Божі вибранці — говорив Митрополит Амврозій — ішли тернистим шляхом. Ішов цим тернистим шляхом за Хрестом і наш Найдостойніший Гість. В його житті, далеко на Сибірі, могли бути хвилини, в яких міг почуватись наче забутий Богом і людьми. Боже Провидіння визволило його і повернуло нам, а Апостольський Престіл найменував його Верховним Архиєпископом Української Католицької Церкви та підніс опісля до гідности Кардинала. „Ми клонимо наші голови перед Вашим Блаженством, нашим Первоієрархом, бо Ви навчили нас, як наслідувати Хреста" — говорив Владика Амврозій, згадуючи в дальшому, що й Українська Католицька Церква в Америці пройшла тернистий шлях від своїх початків до її теперішньої могутности. Промовець подав ряд циферних даних про стан Української Католицької Церкви в Америці та закінчив своє слово побажаннями для Первоієрарха.

Вкінці перед закінченням цього першого свого вечора на американській землі, слово забрав (надруковане на іншому місці) сам Первоієрарх.

Архипастир закінчив своє слово, а всі на залі знову піднялися на рівні ноги й аплявзів довго не вмовкали. Вони знову пронеслись гураганом, як Верховний Архиєпископ устав та разом з Владиками почав виходити зі залі. Кілька разів він зупинявся, кілька разів підносив руки та благословив цю велику громаду, що долучилась уже до українських громад в Торонті, Вінніпеґу, Едмонтоні, Саскатуні, Оттаві і Монтреалю у виявi своєї безмежної пошани, безмірної любови та беззастережної відданости цьому Ісповідникові, який за Бога і Батьківщину прийняв найбільші муки та з вірою в них потрапив протиставитись великій, безбожній імперії.

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА

Філядельфія. (Зенон Снилик). — Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф, відправляючи тут минулої неділі свою першу Архиєрейську Службу Божу в З'єднаних Стейтах Америки, закликав до збереження віри, єдности та національної свідомости для добра „одної Української Католицької Церкви та єдиної української нації".

Архиєрейська Служба Божа, в якій взяли участь всі українські католицькі Владики Америки і Канади, як рівнож Архиєпископ Філядельфії кардинал Джан Крол, відправлялася в новозбудованій спортовій арені „Спектрум". Понад 10.000 вірних з Філядельфії та довколишніх міст майже заповнили цілий долішній балькон та половину партеру. Понад 2.000 вірних приступило до Св. Причастя, серед них багато молоді.

Відправа відбувалася на підвищенні в північній частині арени, на якому був поставлений широкий вівтар, що над ним звисав образ Пречистої Діви Марії Непорогного Загаття. Стоячі ікони Пречистої Діви та Ісуса Христа були поставлені в передніх кутах підвищення. Підвищення окружували прапороносці ріжних світських, конфесійних та молодечих організацій. Перед підвищенням — змінна шести-особова почесна варта дивізійників. Вздовж арени приміщилася організована молодь в однострях та дітвора церковних товариств. Священство, сестри, світські та вірні сиділи на трибунах навколо вівтаря. Трон Верховного Архиєпископа містився за вівтарем, а по боках Владики: Впреосв. Амвросій Сенишин, Митрополит Укр. Кат. Церкви в ЗСА, Впреосв. Максим Германюк, Митрополит Укр. Кат. Церкви в Канаді, Преосв. Йосиф Шмондюк, Преосв. Ярослав Ґабро, Преосв. Ізидор Борецький, Преосв. Андрій Роборецький, Преосв. Ніль Саварин та сослужащі оо: прот. Микола Когут ЧСВВ, прот. Володимир Краєвський, ЧНІ, Василь Танчак, монс. Стефан Тиханський, Василь Соловій. Дияконували о. монс. Мирослав Харина та о. монс. Ярослав Данильчук. Асистували Владикам о. монс. Мирослав Марусин та монс. Василь Лостин. Співав під час Богослужби об'єднаний хор парафій Філядельфії під диригентурою Осипа Лупаня. Трон Кардинала Кроля містився по лівій стороні вівтарного підвищення.

Верховного Архиєпископа Йосифа, що в суботу, 20-го липня, прибув до Філядельфії починаючи три-тижневий побут в ЗСА, вітав Митрополит Амврозій, промовляючи українською та англійською мовами. „Довго ми чекали на цей день", казав Митрополит Амврозій—„щоб повітати Вас, Еміненціє Верховний Архиєпископе, на землі Вашинґтона під зор'яним американським прапором". Відмічуючи великі заслуги та довгі терпіння Кардинала Йосифа за віру Христову і долю українського народу, Митрополит Амврозій побажав Достойному Гостеві приємного побуту „серед відданих вірних Укр. Кат. Церкви в ЗСА".

Кардинал Йосиф у своїй проповіді висловлював радість і подив до українців Америки, їхніх досягнень в усіх ділянках життя та їхньої вірности рідному народові і Церкві. Закликав до єдности, віри та відданости Українській Церкві і Народові. „Незабутня історична хвилина сьогодні," сказав Кардинал Йосиф — „залишиться у нас усіх в пам'яті".

Опісля Кардинал Йосиф передав вірним благословення Святійшого Отця, „який пам'ятає про наші скарби, терпіння, мрії і бажання".

Св. Причастя уділили, крім Верховного Архиєпископа, ще Преосв. І. Борецький, Преосв. А. Роборецький та отці М. Харина та С. Тиханський.

Многоліттєвієм для Святійшого Отця, Кардинала Йосифа, Кардинала Кроля, Митрополита Амврозія, всіх українських католицьких Владик та цілого українського народу — закінчено Богослужбу. „Боже вислухай благання", заінтоноване Ісповідником, підхопили нарід і молодь.

Зустріч з молоддю

Безпосередньо після Архиєрейської Служби Божої, Кардинал Йосиф приняв щирий привіт і теплі слова синівської відданости від української молоді міста Братньої Любови. Сумівець Роман Мірчук звітував Первоієрархові присутність 1.200 молодих юнаків і юначок, після того як бунчужний пластун Андрій Сагачин закликав молодь до почесного звіту. Слово від молоді виголосив Андрій Чорнодольський, референт зовнішніх зв'язків ЦЕСУС-у та віцепрезидент СУСТА.

Зворушливим віршем вітала Верховного Архиєпископа 7-літня Наталка Ковалишин. Опісля, в асисті двох пластунів і двох сумівців, Наталка передала Кардиналові Йосифові подарунок від молоді Філядельфії — різьблений три-свічник.

У своєму слові до молоді, Верховний Архиєпископ наголошував конечність набуття „знання, ерудиції, сили волі і характеру, як рівнож віри в Христа і вчення Католицької Церкви... Ви носії будучности українського народу", казав Первоієрарх, — „ви переберете долю українського народу і за неї будете відповідати перед Богом й історією. Тому учіться, будьте сильні духом та сповняйте заповіді Божі".

Відспіванням „Боже Великий" при похилених прапорах закінчено цей великий день урочистих Богослужень і зустрічі Ісповідника з вірними та українською молоддю в гостинному місті Братньої Любови.

✝

Після тяжкої недуги, прийнявши св. Тайни, відійшла від нас 19-го липня 1968 р.

д-р Марія ПРИДАТКЕВИЧ

донька Павла й Альойзії, ур. 1904 року в Яворові, Зах. Україна.

ПОХОРОН в НЕДІЛЮ, 21-го липня, о год. 2-ій по пол. зі заведення Ronald W. Churchill в Murray, Ky., на міський цвинтар.

Роман і Лідія ПРИДАТКЕВИЧ — брат і братова;
Елисавета і д-р Франк КЕЛІПКОВСЬКИЙ — сестра з мужем і родиною;
Ганна й інж. Сидір КУХАРЧУК — сестрінка з чоловіком і дітьми;
Марія ТЕЛЕЗДА — сестра з перших з чоловіком і доньками;
Софія БАРАБАШ — сестра з перших з чоловіком і доньками;
Інж. Фердинанд МАЛЬХЕР — брат з перших зі сином і родиною;
Ольга й адв. Михайло РОДИК — сестрінка з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Марії Мілянович

Мами нашої Співробітниці зложили 51.00 долярів (крім Служби Божої і вінка) на потреби студента Української Католицької Семінарії

ПРАЦІВНИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНС та ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

Замість квітів на свіжу могилу у Вашинґтоні, Д.К. Дорогого і Незабутнього Кузина

бл. п. Миколи Пачовського

складаю $50.00 на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті.

Інж. Григорій Мирослав де Волянський з дружиною, дітьми і внуками

ПАНАХИДА

ЗА УПАВШИХ УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ В БОЯХ ПІД БРОДАМИ БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА

в середу, 24 липня, 1968 р.

В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА ПРИ 7 ВУЛ. СХІД У НЮ ЙОРКУ, О ГОД 7:30 ВЕЧЕРОМ

УПРАВА БРАТСТВА „БРОДИ-ЛЕВ"

Вступайте в члени УНСоюзу!

ПРО МАРКА ПОЛТОРАЦЬКОГО Й УКРАЇНУ XVIII СТ.

(Закінчення зі стор. 2-ої)

про „гетьмана" певно відноситься не до гетьмана Кирила, а до його брата, Олекси Розумовського, що, виходить, оженився з Єлисаветою десь зараз по прибутті Марка до Петербургу. Проте, деякі помилки приходиться приписати таки самій авторці. Наприклад: „Її морганатичне (?) одруження з графом (?) Разумовським (якого називали гетьманом,російським (?)..." (ст. 173, мої знаки запитання — ЗЛМ). Києво - Печерську Лавру вона називає „найстаршою монашою фундацією в Україні, яку датується аж 11 ст. Вона була осідком першого російського літописця Нестора" (ст. 171). Однак таких помилок дуже мало.

Які ж висновки з появи такої книжки? Перше, нам треба звернути добру увагу не тільки на неї, а на всі інші чужомовні книжки про Україну. Така книжка повинна ввійти в обов'язкову лектуру в наших школах, а то й у школах українознавства порядком дискусії. Обов'язком нашого шкільництва є такі книжки передискутовувати в школі на лекціях і тим способом виправляти хибні інформації про Україну. Не можемо затуляти очей на дійсність, бо такі книжки для молодих навіть більше доступні, як для старших. А коли читатимуть їх з власної ініціятиви, то втратимо нагоду відповідно коментувати їх зміст. Молодий Марко — це оповідання, сповнене любови до України, а тому може витворити той сентимент у молоді, якого старше покоління їй не може дати через існуючу різницю поколінь. Така книжка могла б стати помостом між там і тут родженими, там і тут виховуваними, якого майже не маємо. Є можливість і надія, що така книжка викликала б у молоді зацікавлення країною своїх батьків, учителям дала б нагоду висувати питання з історії й культури України. Варто б показати чужим дітям вартісну книжку з українською тематикою. Таке становище не було б потуранням чи зрадою.

Без сумніву, авторка згадано книжки не мала на меті пропаґувати українську справу. Все таки її почин для нас дечим корисний. Час би й нашим письменникам через англомовну літературу поширювати відомості про Україну. Я вірю, що на добру книжку знайдеться видавець. Це вже був би дальший позитивний крок в поширенні нашої правди замість нарікання, що „нас не знають".

Треба, щоб наші літературознавці й історики поцікавились авторкою „Молодого Марка" і видавцем. Треба в діловий, але дружній і щирий, спосіб вказати на помилки й просити їх виправлення в наступних виданнях книжки. А хтось із істориків повинен поцікавитися записками Марка Полторацького та їх ґрунтовно проаналізувати, адже це документ з історії України половини 18 ст. В теперішніх умовах техніки напевно не було б трудно роздобути в п. Алмедінґен декілька копій записок Полторацького для бібліотек та як наших, так і чужинецьких наукових інституцій.

Нарешті додам, що ця сама авторка написала ще одну книжку, що відноситься своєю темою до України — оповідання „Катя", про дівчину сироту, яка прожила щість років адоптованою дочкою двоюрідної сестри Софії в українській родині, про її поворот на масток свого батька та пристосування до мачухи. З оголошень видно, що й ця книжка дістала високу оцінку, але я її не читав.

НОВІ РОСІЙСЬКІ ПАМ'ЯТКИ В УКРАЇНІ

Не згадуючи про безконечну кількість пам'ятників російському „вождю" Леніну, в Україні почали останнім часом ставити більше „пам'яток" російським політичним і культурним діячам. Напр., у м. Миколаєві відкрили бюст і назвали бібліотеку іменем О. Гмирьова — „представника пролетарської поезії", а в Ялті відкрито „меморіяльний - музей російського совєтського письменника Н. Бірюкова", про що повідомила „Культура і Життя" з 11 липня. В Голосіївському лісі під Києвом, де поет Максим Рильський прожив останні 13 років свого життя, відкрито Музей М. Рильського; там за склом, щоб ніхто не прочитав, виставлено його першу збірку „На білих островах", заборонену в СССР.

ПРАЦІ В. ЧОРНОВОЛА І С. КАРАВАНСЬКОГО ВИЙШЛИ ОКРЕМИМИ ВИДАННЯМИ ФРАНЦУЗЬКОЮ МОВОЮ

Париж. — Видавництво „Европейський Схід", що видає і журнал, за редакцією журналіста і громадського діяча молодшого покоління Володимира Косика, випустило два окремі видання брошурного типу: „Вячеслав Чорновіл, „Репресії і несправедливі судові процеси в Україні, 1965 — 1967" та „С. Караванський, „Національна проблема в СССР". До першого видання додано односторінкове пояснення „Хто такий В. Чорновіл", до другого — додаткову статтю про національну нерівність в СССР, яку написав французький журналіст Генрі Влсек, а Видавництво додало від себе пояснюючу статтю „Хто такий Святослав Караванський". Брошура з документами В. Чорновола має 36 сторінок, друга — 32 стор., і в ній, між ін., зазначенощо копію листа дружини С. Караванського до каґебіста Королькова в якому вона домагається, щоб її мужа не мучили, а краще розстріляли — переслано Л. Брежньову, а також до редакції органу комуністичної партії Франції „Юманіте". На обох виданнях позначено на титульній сторінці, що вони виходять в серії „Історичні й політичні етюди", дата й місце друку — Париж, 1968 рік. Головний редактор цих випусків, як і періодичного франкомовного журналу „ЛьЕст Европеєн", Володимир Косик студіював у вищих школах Франції, співпрацював у редакції тижневика „Українець-Час" та є активним в українському громадському житті в Парижі.

ПРИВЧАЮТЬ ДІТЕЙ ДО ВІЙНИ

Совєтські газети часто „нападають" на вільний світ, мовляв, у магазинах продають забавки — рушнички, луки тощо, які „восєнізують дітей". Що насправді роблять комуністи в справі військової підготови дітей і молоді, розповідає київська „Молодь України" з 10 липня: „Воєнізована гра „Зірниця", у якій взяли участь 200 тисяч піонерів школярів, ще раз довела вірність подібного твердження, популярність цієї форми військово-патріотичного виховання серед учнівської молоді. У ході гри юнармійці ознайомлювалися з історією совєтських Збройних Сил, набули деяких знань і навичок з військової справи. У походах і під час тактичних навчань хлопчаки зіткнулися, звичайно, і з труднощами солдатської служби, відчули силу ліктя товариша. Багато з них мріють тепер стати офіцерами".

1 000 ЧИСЛО „ГОМОНУ УКРАЇНИ"

Торонто. — Вийшло 1 000 чисел суспільно - політичного тижневика „Гомін України" з датою 13 липня, що його видає Видавнича Спілка „Гомін України", без зазначення прізвища головного редактора. Вихід тисячного числа майже збігається з 20-річчям друку цього тижневика. Бібліотека Торонтського Університету перейняла на фільмову плівку всі річники „Гомону України" для архіву бібліотеки і науковців - дослідників українського організованого життя в Канаді. Тижневик в політично-громадському розумінні віддзеркалює становище Ліґи Визволення України та Організацій Визвольного Фронту.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 27-го ЛИПНЯ 1968 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Т-ва Зоря — 69 Відд. о год. 7-ій веч. в домівці під ч. 33 East 7th Street. Проситься членство прибути та вирівняти членські вкладки. — Управа.

Посмертні згадки

ЙОСИФ МАСЛЯК, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. в Дітройті, Мішиґен, помер 5 липня 1968 р. Покійний народився 14-го квітня 1885 р. в с. Кінське, пов. Березів, Україна. До Союзу вступив 1923 р. Прожив 83 роки. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Григорія, 2 доньки: Катерину і Вікторію, 2 сестри: Катерину і Марію і 12 внуків. Похорон відбувся 9-го липня 1968 р. при участи рідні, членів Б-ва та приятелів з похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтар Holy Cross, Detroit, Michigan.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Федик, секр.

ВОЛОДИМИР ДУЧЕМІНСЬКИЙ, член 234 Відд. УНС в Елізабет, Н. Дж., помер 26 червня 1968 р., проживши 58 років. Покійний народився в с. Дегова, пов. Рогатин, Західня Україна. Полишив у смутку дружину Анну, 2-ох синів і 2 дочки, всі є членами УНСоюзу.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Іваник, секр.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ТАРЗАН, ч. 6033. Випростовують ноги!

WHAT'S HAPPENING HERE, CHIEF?
HERE TARZAN, WE MAKE BONES STRAIGHT... MANY VILLAGES SEND CHILDREN WITH LEGS BENT LIKE BOWS— WE MAKE LEGS STRAIGHT!
LITTLE ONES COME FROM FAR VILLAGES, TARZAN, FOR OUR MEDICINE MEN TO MAKE WELL.
OUR MEDICINE MEN HAVE MAGIC FOR MAKING LEGS STRAIGHT AND STRONG... MAKE BONES SOFT THEN MAKE BONES STRAIGHT!
WHAT AM I SEEING? A JUNGLE MIRACLE?

— Що тут сталося ватажку? — Ми тут Тарзане, випростовуємо кості... Численні села присилають дітей зі скривленими ногами немов луки... І ми випростовуємо ноги!

— Малі хлопчики приходять з далеких сіл, Тарзане, бо наші лікарі роблять це добре.

— Наші лікарі мають магічку силу випростовувати ноги і робити їх сильними. Роблять кості м'якими, а тоді їх випростовують! (— Що я бачу? Чудо в джунглях?)